

Publiek jaarverslag Stichting CBK Zuidoost 2021

Samenvattende inleiding	5
Doelstellingen: missie en visie	5
Programma: uitgangspunten	7
Organisatie en Governance	15
Publieksbereik	22
Ontwikkelingen	23
Betekenis voor de stad Amsterdam	36
Financiële verantwoording	38
Functionele exploitatierekening	42
Overzicht activiteiten	45
Samenwerkverbanden	72
Summary	76
Interviews	
Aileen Middel aka Mick La Rock	17
Marcel 'Pinto'	31
Lisette van den Berg	47
Jan Geert Bakker	65
Colofon	99

<< Voorkant
AiRich; BLOODY GOLD, HULDE AAN DE KOLONIËN,
HOE ZIT HET MET DE HERSTELSCHADE; collage; gemaakt in opdracht van CBK Zuidoost;
in: 'De Gouden Koets', Amsterdam Museum; foto: Amsterdam Museum, Jan-Kees Steenman

Deelnemer Midzomer-Mokum workshopprogramma
(foto: S. Ubro)

WE ARE HUMAN ONLY THROUGH THE HUMAN

*“Het is geweldig
dat kunstenaar Mohau Modisakeng
zich heeft laten inspireren door de mensen in
Amsterdam Zuidoost. Het gedenkteken is daarmee
niet een klassieke manier van heldenverering, maar is ook
veel meer dan zomaar een abstract kunstwerk. Ik zie het
als een monument met een opdracht voor onze hele stad,
maar met een speciale betekenis voor de mensen hier in
Zuidoost. Al die mensen die op hun eigen manier, hun
gezin, hun school, hun bedrijf, buurt en zo de stad,
mooier en eerlijker maken. Soms met grote plannen,
vaak met kleine gebaren. Het stadsbestuur
moet naast deze mensen staan.
En samen nemen wij Mandela
als onze inspiratiebron.”*

Burgemeester van Amsterdam: Femke Halsema;
citaat uit haar speech
tijdens de opening van het Nelson Mandela Gedenkteken Amsterdam

Samenvattende inleiding

In 2021 organiseerde Centrum Beeldende Kunst Zuidoost in totaal 7 tentoonstellingen, 7 residenties voor 9 kunstenaars, 1 monumentale kunstopdracht en meerdere publieksgerichte activiteiten plus een breed scala aan educatieve programma's. Hiermee bereikte de instelling tenminste 10.403 personen.

Van ruim 150 kunstenaars is in 2021 werk getoond of gekocht. De organisatie kende zeker 58 samenwerkverbanden waaronder 15 met scholen in het basis- en voortgezet onderwijs. De aanwezigheid van COVID beïnvloedde ook in 2021 de bedrijfsvoering zowel inhoudelijk als financieel. Het publieksbereik van CBK Zuidoost is in vergelijking met het andere 'covid jaar' 2020 gestegen met 30% van 7.993 naar 10.403. De instelling heeft in financieel opzicht een positief resultaat bereikt, mede doordat er verschillende opdrachten zijn gerealiseerd.

Doelstelling: missie en visie

Stichting Centrum Beeldende Kunst Zuidoost (CBK Zuidoost) programmeert actuele beeldende kunst voor een divers publiek en levert met haar activiteiten een bijdrage aan het bestaan van kunstenaars en de ontwikkeling van hun oeuvre. Als platform en maakplek voedt CBK Zuidoost discussies over relevante maatschappelijke ontwikkelingen. CBK Zuidoost is actief binnen de volgende schakels van de culturele keten: productie, presentatie, cultuureducatie en publieksbereik.

Intercultureel handelen en publieksgericht programmeren zit in ons DNA. Onze locatie is inspiratiebron en katalysator. De Amsterdamse Bijlmermeer met haar Afro-Caribische identiteit is onze voedingsbodem. Gelegen in de veelkleurige Bijlmer-

meer verbindt CBK Zuidoost lokale -, grootstedelijke - en ook internationale kunstproductie en kunstbeleving.

Artistieke kwaliteit en publieksbereik zijn gelijke grootheden die ons programma bepalen. Artistieke kwaliteit toetst CBK Zuidoost aan de gebruikelijke criteria als authenticiteit, zeggingskracht en materiaalgebruik. De moderne migratiesamenleving heeft ook voor de beeldende kunst geleid tot een transnationale, postkoloniale vormgeving met culturele connotaties die aan meer refereren dan het witte Nederlandse erfgoed en de bijbehorende westerse waarden.

Een intercultureel perspectief genereren is sinds het ontstaan van CBK Zuidoost in 1986 de richtinggevende leidraad voor de programmering van al onze activiteiten. Wanneer binnen een bepaald onderwerp een specifiek intercultureel narratief ontbreekt, geven we een opdracht aan een kunstenaar voor het maken van nieuw werk. Met onze producten zoeken we aansluiting bij sociaal maatschappelijke onderwerpen die belangrijk zijn voor ons publiek. Ook hun directe leef- en belevingswereld geeft richting aan de programmering. Zo trekken we niet alleen kunstkenners, maar ook mensen die interesse hebben in het onderwerp en daarna de kunst. Daarnaast geven we ons publiek vaak een actieve rol als maker of adviseur.

Het realiseren van hoogwaardige kwalitatieve producties die tegelijkertijd een breed publiek weten te raken, is een kenmerk van CBK Zuidoost. Zo draagt CBK Zuidoost bij aan interculturele beeldproductie en inclusieve perspectieven in de actuele beeldende kunst. Bovendien versterkt CBK Zuidoost de sociale cohesie van de samenleving waarbinnen zij functioneert en ondersteunen we kunstenaars in hun bestaan.

Programma: uitgangspunten

De doelstellingen van Stichting CBK Zuidoost worden bereikt met een jaarlijks programma en bijbehorende activiteiten.

Het programma van CBK Zuidoost kent vier producten: 'tentoonstellingen', 'educatie & participatie', 'kunstuitleen & cadeauwinkel' en 'opdrachten & artist in residence'. Deze vier producten worden uitgedragen en ondersteund met een vijfde product: marketing & communicatie.

Alle producten worden ingevuld op basis van de algemene missie en visie van de organisatie. Maar elk product heeft eigen uitgangspunten en kenmerken.

Tentoonstellingen: *uitgangspunten en kenmerken*

- Artistieke kwaliteit
- Onderwerpen die aansluiten bij leef- en belevingswereld publiek
- Aandacht voor interculturele perspectieven

CBK Zuidoost toont werk dat al is gemaakt maar is binnen het tentoonstellingsprogramma ook opdrachtgever voor nieuw werk. Dit geeft kunstenaars de gelegenheid oeuvre te ontwikkelen en CBK Zuidoost krijgt inhoudelijk werk dat past in haar tentoonstellingsprogramma; een programma dat community based wil zijn en aansluit bij de leef- en belevingswereld van ons interculturele publiek.

CBK Zuidoost programmeert in huis voornamelijk groepstentoonstellingen rond actuele thema's die relevant zijn voor de samenleving van Amsterdam en specifiek voor Amsterdam Zuidoost. Daarnaast wordt tweejaarlijks op locatie een mo-

numentale solotentoonstelling gerealiseerd met nieuw werk - ingebed in een oeuvreoverzicht - van een voor ons publiek relevante kunstenaar.

Educatie & Participatie: *uitgangspunten en kenmerken*

- Op maat ontwikkelen
- Actief (doen) en receptief (kijken)
- Primair onderwijs, brede school, voortgezet onderwijs, volwasseneneducatie
- Binnen- en buitenschools
- Aansluiten bij het (onderwijs-)curriculum
- Aansluiten bij leef- en belevingswereld
- Vakoverschrijdend, interdisciplinair
- Aandacht voor interculturele perspectieven

Talentontwikkeling is integraal onderdeel van onze opdracht. Dit gebeurt met lesprogramma's gelieerd aan het onderwijs, activiteiten voor de brede school, verlengde schooldag en met workshop activiteiten voor jong en oud. Werkplaats CBK Zuidoost, gevestigd in HCC/Broedplaats Heesterveld, is als 'maakplek' voor actieve kunsteducatie een belangrijke locatie die bijdraagt aan het behalen van de doelen op het gebied van Educatie & Participatie.

De onderwijsgerichte educatieve projecten gaan vaak over meer dan alleen beeldende vorming. Via kijken naar en praten over de getoonde kunstwerken wordt een bijdrage geleverd aan vakken als wereldoriëntatie en taalontwikkeling. De kunstuitleencollectie is voor het educatieprogramma een rijkgeschakeerd onderwijsmiddel waarbinnen allerlei onderwerpen en thema's te vinden zijn. Bovendien is het een gebruikerscollectie. De leerlingen mogen niet alleen kunst kijken, ze mogen er ook aan zitten.

Voor volwassen amateurkunstenaars in de beeldende discipline is CBK Zuidoost een plek waar men met vragen terecht kan, waar één keer per jaar werk wordt getoond in een groepstentoonstelling en waar men via workshops, af te nemen binnen onze Werkplaats, de eigen vaardigheden kan bekwamen.

Kunstuitleen & Cadeauwinkel: *uitgangspunten en kenmerken*

- Artistieke kwaliteit
- Jonge kunstenaars
- Diversiteit in techniek
- Aandacht voor interculturele perspectieven
- Aandacht voor participatie

De kunstuitleen van CBK Zuidoost is een instrument voor cultuurspreiding, bewonersparticipatie, educatie én het verwerven van markt gerelateerde inkomsten.

CBK Zuidoost is een kunstuitleen met een interculturele component. In het aankoopbeleid is gerichte aandacht voor kunst met invloeden van andere continenten. Inhoudelijke uitgangspunten worden gecombineerd met pragmatische gegevens: Welk soort werk is populair bij klanten? Welke techniek moet worden aangekocht om de diversiteit in stand te houden? Hoeveel kunstwerken zijn nodig om de omvang van de collectie op peil te houden? Hoe onderscheidt de collectie zich van andere kunstuitlenen?

CBK Zuidoost betreft haar publiek actief bij de het verwervingsbeleid van de kunstuitleen en streeft naar participatief aankopen waarbij ons publiek mede bepalend is. Kunstenaars kunnen zich gedurende het gehele jaar melden om in aanmerking te komen voor aankoop. Daarnaast wordt er werk gekocht van kunstenaars die bij CBK Zuidoost artist in residence zijn en/of exposeren. Zo versterken onze onderlinge producten elkaar.

De kunstuitleen richt zich op particuliere klanten, non-profit

VALERIE VAN LEERSUM

HILI GREENFIELD

DANIEL TIN NGUYEN

CF6NY

NARO SNACKEY

MOHA

FLEUR OUWERKERK

BRIAN ELSTAK

EYY JOKHOVA

ANTON VREDE

DANIEL CHEW

TOM T. SMIT

ALIAHYAH CANIGO

SANGIORGIO DALLAJEE BLONK

RAQUEL VAN HAVER

JESPER BUURSINK

DAVID GUMBS

RYTS MONET

LYNNEE DENISE

MARIËLLE VIDELER

KYODO TANIYAMA

ISAURA SANWIRJATMO

BAUKJE SPALTRO

RANDA MAROUFI

MOHAMMED HAMZA

AN IZ MED

HU WEI

2015

2016

instellingen en bedrijven. Voor die laatste twee biedt CBK Zuidoost desgewenst een all-in pakket aan. De wens van de klant wordt in dat geval gezamenlijk beschreven waarna wij uit de collectievoorraad of uit ons netwerk van kunstenaars werken selecteren, op locatie ophangsystemen monteren en de werken ophangen. Dat laatste kan ook in de vorm van een tentoonstelling op locatie.

Tot slot is de cadeauwinkel van CBK Zuidoost een winkel voor kunstuitleenleden en alle andere bezoekers. De winkel biedt design en kunst in kleine oplage: sieraden, tassen, keramiek, glaswerk en andere voorwerpen waaronder boeken. De meeste artikelen zijn in consignatie ingenomen en worden na verkoop afgerekend met de maker. Ook deze winkel draagt bij aan de inkomenspositie van kunstenaars.

Opdrachten & Artist In Residence:

uitgangspunten en kenmerken

- Artistieke kwaliteit
- Monumentale - en tijdelijke kunst op straat
- Nieuw werk laten passen in de tentoonstellingen
- Oeuvrentwikkeling en inkomstenpositie kunstenaars steunen
- Aansluiten bij de stedenbouwkundige en sociale context
- Aandacht voor interculturele perspectieven

CBK Zuidoost is opdrachtgever voor nieuw werk. Dit geeft kunstenaars de gelegenheid oeuvre te ontwikkelen en geld te verdienen. CBK Zuidoost krijgt hiermee inhoudelijke producten passend bij haar uitgangspunten.

Ten eerste ontstaat nieuw werk binnen het internationale residentieprogramma Bijlmer Artists In Residence (BijlmAIR). Deelnemers maken, via een generieke open opdracht, werk dat

een inhoudelijke relatie heeft met de interculturele samenleving van Zuidoost. De gastkunstenaars wonen en werken in een gastverblijf binnen HCC/Broedplaats Heesterveld.

Ten tweede leiden opdrachten tot nieuw werk dat niet alleen te zien is binnen onze thematische groepstentoonstellingen, maar ook in tijdelijkheid in de publieke ruimte of in tijdelijkheid op andere plekken waar van nature veel publiek is. Het CBK Kunstplein, tegenover de vestiging aan het Anton de Komplein, is één van onze vaste buitenlocaties.

Ten derde is CBK Zuidoost ook actief in het domein van de permanente monumentale kunst op straat. We vullen verschillende rollen; al naar gelang de situatie. CBK Zuidoost is aanjager, initiator en coördinator op uitvoerend vlak. We initiëren nieuwe opdracht situaties en begeleiden de realisatie. We communiceren over het bestaande openbaar kunstbezit en beantwoorden vragen van derden over beheer en onderhoud van de buitenbeelden.

PR & Marketing: *uitgangspunten en kenmerken*

- Naamsbekendheid, zichtbaarheid en publieksbereik van CBK Zuidoost vergroten
- Per product specifieke doelgroepen bedienen
- Investeren in zowel langdurige relaties met het vaste publiek als het genereren van nieuw publiek
- Uitvoering geven aan de fondsenwervende Stichting Vrienden van CBK Zuidoost

CBK Zuidoost bereikt het bovenstaande met een gepaste mix aan communicatiemiddelen.

Dan gaat het in elk geval om: onze website, sociale media (Facebook, Instagram, YouTube), campagnes (affiches, flyers),

persberichten, nieuwsbrieven, advertenties (dagbladen, weekbladen, specialistische tijdschriften en fora) plus het gebruik en inzet van diverse communicatiemiddelen van onze partners.

CBK Zuidoost bereikt met haar brede activiteitenpalet een publiek dat zich in meerdere doelgroepen laat opdelen. Generiek geldt dat onze bezoekers wonen en werken in Zuidoost maar ook afkomstig zijn uit groot Amsterdam of daarbuiten. Zij hebben interesse in actuele beeldende kunst of in het getoonde onderwerp. Het gaat om beginnende kunstconsumenten of meer ingewijde kijkers zoals kunstenaars, professionals uit de culturele sector, kunstdocenten met leerlingen en in kunst geïnteresseerde leken. In kleur/culturele herkomst gaat het om een gemengd publiek, net als in leeftijd. De aan het onderwijs gerelateerde educatie bereikt kinderen van 4 tot 18 jaar. De workshops bereiken aanvullend ook een volwassen doelgroep. De tentoonstellingen en uitleen trekken vooral 25 plus klanten, maar zijn ook cultureel kapitaal voor schoolprojecten en bedienen zo een jonger publiek. De permanente of tijdelijke kunst op straat bereiken het meest gedifferentieerde publiek denkbaar: iedereen in de straten van Zuidoost

Onze vaste vormgever is LevievanderMeer maar voor specifieke projecten wordt incidenteel samenwerking gezocht met andere, veelal lokaal gevestigde partijen.

De Stichting Vrienden van CBK Zuidoost is een private vrien-
denstichting met een separaat bestuur. Doelstelling is door middel van donaties Stichting CBK Zuidoost te ondersteunen in het behalen van haar missie.

Organisatie en Governance

Samenstelling bestuur en team

CBK Zuidoost is een Stichting met een bestuur-directie model. Het bestuur van CBK Zuidoost heeft een diverse samenstelling; zowel wat betreft kennis, gender en culturele herkomst.

In 2021 bestond het stichtingsbestuur uit: Henry de Vries (voorzitter), Rianne Heijboer (penningmeester), Sarita Bajnath (algemeen lid), Janice Deul (algemeen lid), Sascha Janssen (algemeen lid) en Rob Perrée (algemeen lid). De leden Amma Asante en Jennifer Baarn zijn afgetreden. De leden Janice Deul en Sarita Bajnath zijn toegetreden. In 2021 kwam het bestuur vijf keer plenair bijeen.

Het team van CBK Zuidoost bestaat uit directie, stafmedewerkers en publieksmedewerkers. Het team kent medewerkers met een vast dienstverband en medewerkers die, in de flexibele schil, op tijdelijke basis worden verbonden aan de organisatie. Het team wordt bovendien aangevuld met stagiaires, eventuele re-integratie kandidaten en vrijwilligers die op wekelijks terugkerende basis of na oproep diensten leveren. De hoeveel inzetbare uren vaste formatie van CBK Zuidoost omvatte in 2021: 6,04 fte.

De dagelijkse leiding van CBK Zuidoost is in handen van de algemeen directeur die verantwoordelijk is voor de inhoudelijke en zakelijke koers van de instelling. In 2021 was Annet Zondervan algemeen directeur (0,89 fte).

De staffuncties (in totaal 3,4 fte) zijn verbonden aan de producten 'kunstuitleen & cadeauwinkel', 'tentoonstellingen en opdrachten', 'educatie en participatie', 'marketing en communicatie'. Daarnaast is er een 'hoofd bedrijfsvoering' voor de

Graffiti-artist en docent Aileen Middel aka Mick La Rock

Aileen Middel, alias Mick La Rock, is een bekend gezicht in Zuidoost en ook heel ver daarbuiten. De graffiti-artiest werkt al heel lang aan haar carrière, die de afgelopen jaren een grote vlucht heeft genomen. Voor CBK Zuidoost geeft ze al jaren workshops graffiti en daarvoor zat ze in het onderwijs. “Kinderen houden je met beide benen op de grond”.

De in Groningen geboren kunstenaar kwam halverwege de jaren negentig naar de Bijlmer waar ze sindsdien met veel plezier woont en werkt. Het onderwijs heeft ze inmiddels vaarwel gezegd, om meer ruimte te maken voor haar kunst, maar de cursussen bij CBK Zuidoost is ze blijven geven. “Het mooie van de cursussen die ik daar geef is dat er kinderen komen die echt willen tekenen. Ze zijn heel gedreven en gaan er helemaal in op. Vaak moet ik om tien over twaalf zeggen: we moeten nu echt stoppen. En dan willen ze echt nog steeds niet naar huis.”

Anders dan in het reguliere onderwijs kan Middel bij het CBK geven wat ze nodig hebben. “Sommigen hebben echt aanleg, die pik je er zo uit. Anderen doen er wat langer over en dat is mooi: iedereen werkt op zijn of haar eigen tempo. Voor mij gaat het er ook niet om dat iedereen superstrakke graffiti kan maken. Het gaat me om nieuwe inzichten en ook over weten waar deze kunstvorm vandaan komt. Als ik lesgeef vind ik het

‘Als ik
kinderen
lesgeef
willen ze niet
naar huis’

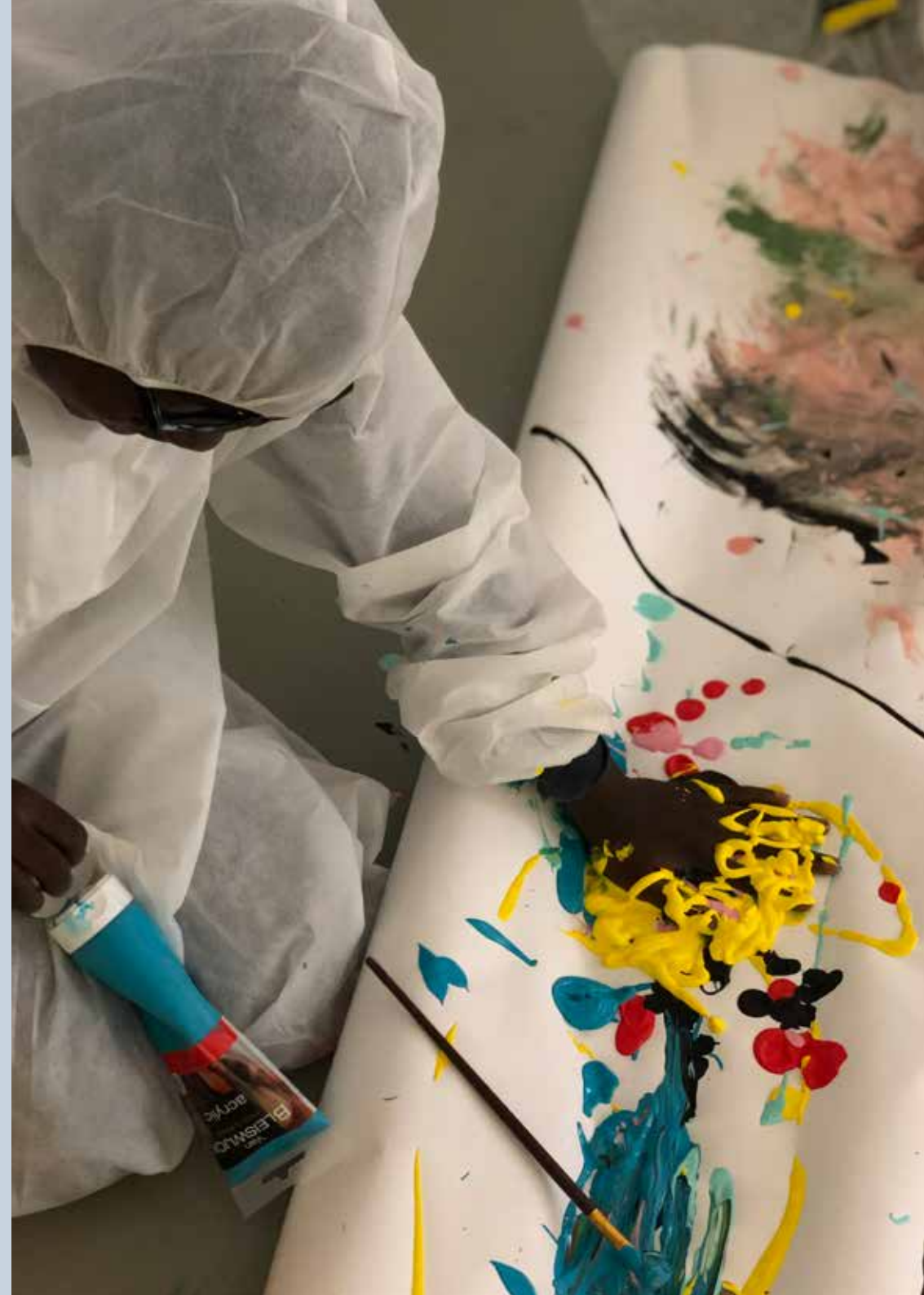
leuk om te vertellen dat juist kinderen zonder kunstopleiding eind jaren zestig, begin jaren zeventig hiermee zijn begonnen. Dat is een bijzonder feit en dat soort dingen meegeven vind ik belangrijker dan dat ze een schetsboek vol kunst hebben.”

Hoewel Middel inmiddels over de hele wereld een ‘household name’ is en veel gevraagd wordt, blijft ze het leuk vinden in Zuidoost haar kennis en ervaring te delen

“Ik word elk jaar door het CBK gevraagd en tot nu toe heb ik steeds ja gezegd. Omdat het een ontzettend fijne partij is om mee te werken. En ik heb ook altijd veel steun gehad van de instelling; dat waardeer ik.” Als Mick La Rock werkte ze verschillende malen in opdracht van CBK Zuidoost. Zo maakte

ze in 2017 een werk ter gelegenheid van het dertigjarig jubileum en is haar ‘Composition with 10 Circles’, dat ze creëerde voor CBK Zuidoost, te zien bij OSCAM, dat de installatie in 2019 aankocht. In Zuidoost is bij de ingang van de parkeergarage van Our Domain de monumentale muur- en dakschildering ‘Name and Skyline’ van haar te bewonderen.

Ook buiten de stads- en landsgrenzen is ze druk bezig. In mei 2022 was ze in Berlijn voor een project met Layercake in het Urban Nation Museum en ging ze op de terugweg naar huis langs Saarbrücken waar werk van haar deel uitmaakt van de Urban Art Biennale. Ze helpt Raquel van Haver met een muurschildering, is bezig met een vloer in het Utrechts Archief en maakt een driedimensionaal ontwerp voor een breakdancevloer in The Foundation, de hiphopschool in Zuidoost. “Ik leef nu mijn droom: reizen en exposeren over de hele wereld met mijn kunst. Tegelijkertijd wil ik wel dingen blijven doorgeven aan kinderen, ook omdat ik had gewild dat er zoiets had bestaan toen ik jong was. Kinderen houden je ook met beide benen op de grond en dat vind ik belangrijk.”

algehele coördinatie en administratie van de organisatie. In 2021 zijn deze staffuncties vervuld door: Sharda Balgobind (marketing en communicatie), Maureen Cox (kustuitleen), Renske de Jong (tentoonstellingen), Delano Mac Andrew (educatie), Sipora Ubro (bedrijfsvoering). Als tijdelijk toegevoegde medewerkers hebben Lisette van den Berg en Isabelle Britto als junior curator project gerelateerde werkzaamheden voor CBK Zuidoost uitgevoerd.

Monumentale kunst opdrachten worden begeleid door de directeur met ondersteuning vanuit hoofd Bedrijfsvoering. Zo nodig wordt externe capaciteit ingekocht die dan wordt gefinancierd uit het bijbehorende opdrachtenbudget. In 2021 gebeurde dat bijvoorbeeld voor de realisatie van het Nelson Mandela Gedenkteken.

De publieksmedewerkers (in totaal 1,75 fte) zijn verantwoordelijk voor alle werkzaamheden in het publieke deel van de organisatie; klanten uitleen, bezoekers tentoonstelling, helpen bij schoolontvangst etc. In 2021 waren Lucy Hooft, Margret Al Maggy en Ella Harris in deze rol werkzaam. Collega Harris is augustus met pensioen gegaan.

Tot de vaste vrijwilligers van CBK Zuidoost behoorden in 2021 Henk Broers (ondersteunend op communicatie en uitleen), Marie-Claire Fakkell (ondersteunend op educatie), Gitta Grol (ondersteunend op publieksmedewerker), Remi Kempers (ondersteunend op kustuitleen). In 2021 waren Glendys Hoepelmans en Katinka Schlette stagiaires.

Code Cultureel Governance

De Code Cultureel Governance is de basis voor het functioneren van het bestuur en de directie van CBK Zuidoost. De achterliggende principes worden nageleefd en besproken in onze jaarlijkse evaluerende bestuursvergadering over governance. Stichting CBK Zuidoost kent een bestuur- directie-

del. De directeur is benoemd door het bestuur en in dienst van de organisatie. De onderlinge taken en bevoegdheden van directie en bestuursleden staan in statuten en een bestuursreglement. De directeur is door het bestuur gedelegeerd voor de dagelijkse inhoudelijke en zakelijke bedrijfsvoering. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie. Het bestuur gaat zorgvuldig om met middelen en mensen in de organisatie. Jaarlijks spreekt een vertegenwoordiging van het bestuur, los van de directie, met het personeel.

Code Culturele diversiteit

De Code Culturele Diversiteit wordt door CBK Zuidoost onderschreven en nageleefd. Inclusief denken en handelen geeft niet alleen richting aan onze algemene missie en visie. Het is ook terug te vinden in onze programmering, ons personeelsbeleid, de partners en kunstenaars waar we mee samenwerken en het publiek dat we willen bereiken.

Fair Practice Code

De Fair Practice Code wordt door CBK Zuidoost onderschreven en nageleefd. De vijf kernwaarden van de FPC worden elk gereflecteerd in het handelen van CBK Zuidoost. We zijn *solidair* en nemen onze collectieve verantwoordelijkheid. Niet alleen door het delen van kennis en netwerk met derden maar ook door een actieve rol te spelen in de branche gerelateerde netwerken als MOKER-POI, De Zaak Nu en Cultureel Zuidoost. We zijn transparant over ons *beleid en bedrijfsvoering* met ons publieke bestuur verslag, via onze sociale en gedrukte media. We zijn *duurzaam* niet alleen in onze samenwerkverbanden maar ook met ons beloningsbeleid ('fair pay') en zetten mede zo in op de ontwikkeling van menselijk kapitaal in de creatieve sector. *Diversiteit* in al haar vormen en betekenissen zit verweven in wie we zijn en wat we doen. En

we genereren *vertrouwen* door makers met wie we werken te erkennen in hun eigenaarschap en niet alleen oog te hebben voor kwantiteit (output) maar ook voor zaken als toewijding, kwaliteit en intentie (outcome).

Aangaande het werkgeverschap en opdrachtgeverschap volgt CBK Zuidoost de norm zoals door de sector vastgelegd in de 'Richtlijn Loon- en functiegebouw presentatie instellingen' van De Zaak NU en de 'Richtlijn Kunstenaarshonoraria' zoals vastgesteld door onder meer het Mondriaan Fonds. Ook het Wetsvoorstel normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector wordt gevolgd gezien de salariering van het personeel en meer in het bijzonder de directeur.

Publieksbereik

CBK Zuidoost telt net als alle andere presentatie instellingen haar publieksbereik op basis van drempeloverschrijdingen en deelnemers. Bij de aldus geregistreerde kwantificatie zijn enkele kanttekeningen op haar plaats. Dit cijfer zegt weinig tot niets over de kwalitatieve betekenis die CBK Zuidoost bijdraagt aan de samenleving. Een cursorische workshop met drie deelnemers heeft een heel andere kwalitatieve betekenis dan een kortdurende groepsontvangst van vijftig bezoekers bij een tentoonstelling. Bovendien is een deel van die kwantificering gebaseerd op beredeneerde aannames. Want op welke wijze moet bijvoorbeeld het bereik worden geteld van een kunstopdracht in het publieke domein of bijvoorbeeld een kunstopdracht voor een werk dat te zien is geweest in een groepstentoonstelling bij derden?

Het getelde bereik in 2021 is ten minste 10.403 en werd, net als in 2020, overschaduwd door de aanwezigheid van COVID-19. Een aantal maanden was de instelling gesloten of slechts voor een beperkt aantal mensen - op afspraak -

toegankelijk. Het workshop programma voor volwassenen is niet uitgevoerd en de verhuur van de ruimte aan derden stagneerde. De buitenschoolse workshop activiteiten voor kinderen zijn gelukkig wel doorgegaan.

In tegenstelling tot 2020 zijn de geplande tentoonstellingen in 2021 niet uitgesteld of verschoven. Die keuze is gemaakt omdat via de realisatie van deze tentoonstellingen kunstenaars zijn voorzien van inkomsten. Overigens zijn de niet toegankelijke exposities toch op een andere manier ontsloten voor publiek; met korte een videofilm, een life stream voor een debat in context of een publicatie. Historisch gezien schommelt het bereik van CBK Zuidoost tussen de 16.000 en 18.000. Zo werd in 2019 18.580 mensen bereikt. Het eerste COVID jaar 2020 bereikte de instelling 7.993. In 2021 is het getelde bereik van 10.403 vergeleken met dat van 2020 gestegen met 30 % procent.

Ontwikkelingen 2021

CBK Zuidoost is in 2021 zichtbaar geweest via haar veelzijdige programma met activiteiten, als aanjager van strategische zaken relevant voor het ecosysteem van de kunsten in Amsterdam (Zuidoost), als opdrachtgever en facilitator voor kunstenaars en als plek voor inhoudelijke innovatie. Ook is de interne bedrijfsvoering aangaande personele zaken geactualiseerd.

Binnen MOKER POI is CBK Zuidoost - samen met De Appel, AGA Lab en Framer Framed - coördinator voor een onderzoek naar de betekenis van publieksbereik. MOKER POI vertegenwoordigt als vereniging meer dan veertig presentatie- en ontwikkelplekken in Amsterdam. Hun bijdrage aan de stad en betekenis voor bewoners is meer dan alleen getelde drempeloverschrijdingen. Met een subsidie van het Amsterdamse Fonds voor de Kunst en het Mondriaan Fonds loopt momenteel een onderzoek naar dit publieksbereik. Inzet is de ontwikkeling

van een ander model om publieksbereik te scoren, met meer aandacht voor kwalitatieve resultaten.

Samen met Bijlmer Parktheater en Imagine IC is SHEBANG gelanceerd. SHEBANG is een interdisciplinaire maakplek die idealiter op termijn blijvend gerealiseerd gaat worden in Amsterdam Zuidoost. Vooruitlopend op die vaste plek kent SHEBANG vooralsnog een nomadische identiteit. Met subsidie van het Amsterdams Fonds voor de Kunst en Stadsdeel Zuidoost krijgt SHEBANG de kans de komende jaren in elk geval drie programmablokken te ontwikkelen. Een gastcurator geeft elk half jaar vorm aan een programmablok. In 2021 was dat Richard Kofi. Vanuit beeldende kunst, podiumkunsten en erfgoed doen aanstormende en gevestigde makers onderzoek en commentariëren zij actuele lokale en globale ontwikkelingen. Met SHEBANG willen we zichtbaar zijn in Amstel West, een gebied dat door de stedenbouwkundige ontwikkeling van de stad razendsnel transformeert. Door juist dáár actief te zijn hopen we bij te dragen aan implementatie van culturele functies in dit gebied.

NEXT is een meerjarig programma van CBK Zuidoost waarbij de instelling specifiek curatoren van kleur de gelegenheid geeft een eigen idee te ontwikkelen en te realiseren. In 2021 zijn Lisette van den Berg en Isabelle Britto in de functie van junior curator aan de slag te gaan. Ook hebben we hen proactief met ons netwerk laten kennis maken. Met NEXT wil CBK Zuidoost haar rol als aanjager voor verdere diversificatie van het kunstenveld uitbreiden. Na kunstenaars van kleur krijgen nu ook gericht curatoren van kleur de kans om hun kwaliteiten door te ontwikkelen. Mooi nieuws was overigens dat Lisette van den Berg na afloop van haar werkzaamheden als junior curator aan het werk is gegaan bij het Van Gogh Museum Amsterdam.

Met de nieuwe plek 'Open Space Heesterveld' biedt CBK Zuidoost vanaf 2021 een bescheiden extra werk- en presentatieplek aan kunstenaars op zoek naar m2. Deze locatie kan worden gebruikt voor kortlopende presentaties en / of als tijdelijk atelier en / of als tijdelijk kantoor voor onderzoek. Op die manier faciliteert CBK Zuidoost makers die vaak geconfronteerd worden met een gebrek aan ontwikkel- en presentatieplekken.

Het opdrachtgeverschap van CBK Zuidoost bereikte in 2021 bijzondere resultaten; soms goed zichtbaar en soms relatief 'onder de radar'. Het groepsportret dat Raquel van Haver bijvoorbeeld maakte van mensen die centraal hebben gestaan in het aanjagen van de Black Lives Matter beweging. Dit in opdracht gemaakte doek is aangekocht door het Amsterdam Museum en is daarmee toegevoegd aan het erfgoed van de stad. De collage die AiRich maakte als commentaar op het inmiddels aanstootgevende paneel 'Hulde der Koloniën' van de Gouden Koets was onderdeel van gesprek tussen de kunstenaar en Koning Willem-Alexander. De grootschalige COVID testlocaties van Amsterdam werden 'galeries' doordat op de hekken rond deze locaties banners van kunstenaars te zien waren. Voor deze opdracht werkte CBK Zuidoost samen met Bureau Postjesweg en Nieuw Dakota. En, tot slot, in september opende na vier jaar begeleidende - en fonds wervende werkzaamheden van CBK Zuidoost, het monumentale iconische Nelson Mandela Gedenkteken Amsterdam. De publieke buitenruimte van Amsterdam, met weinig zichtbare representaties van bewoners van kleur, is hiermee blijvend verrijkt.

Het Stadscuratorium Amsterdam heeft CBK Zuidoost in 2021 gevraagd mee te praten en te beslissen over de invulling van twee bestaande vacatures in dit gremium dat de gemeente adviseert over kunst in de openbare ruimte.

CBK Zuidoost wordt bovendien regelmatig door derden benaderd om haar kennis en netwerk op het gebied van intercultureel werken en programmeren te delen. Bij openstaande vacatures wordt CBK Zuidoost gezien als een partij die mogelijk kan matchen op toekomstig personeel van kleur. Oproepen om te solliciteren delen we dan ook in onze sociale media en - waar mogelijk - zorgen we voor een meer persoonlijke verbinding met kansrijke kandidaten van kleur. We willen met dit kennisdelen niet alleen invulling geven aan onze ketenverantwoording als A Bis organisatie maar ook blijvend een bruggenbouwer zijn tussen subculturen die elkaar nu nog té veel zoeken maar niet vinden

Ook in 2021 was door COVID de relatie met het binnenschoolse – en naschoolse onderwijs lastig. Voor zo ver het onderwijs daadwerkelijk doorging waren externen niet welkom op school. Het buitenschoolse workshop programma daarentegen groeide. Los van onze reguliere cursorische lesprogramma op de woensdag- en zaterdagmiddag, is er in de zomervakantie en kerstvakantie extra aanbod geweest onder de noemer MIDZOMER en MIDWINTER MOKUM. Met twee korte video's die zijn verspreid via ons netwerk en YouTube heeft CBK Zuidoost ook op een andere manier een bijdrage geleverd aan het domein van kunsteducatie. 'What's art got to do with it' is de titel van een terugkerend format waarbinnen op speelse wijze kunst, haar betekenis en alledaagse aanwezigheid helder wordt gemaakt. De kleur 'blauw' en 'het zwarte gezicht in de kunst' waren de thema's die in de eerste twee korte films zijn besproken met Delano MAcAndrew als verteller.

Met 'We Are On The Move' van Enver Liesdek is, mede op verzoek van het Amsterdams Fonds voor de Kunst, een strategische samenwerking aangegaan. Via het penvoerderschap van CBK Zuidoost werd het mogelijk voor deze lokaal gewor-

telde urban-dans school een ontwikkelbudget te ontvangen. Dit is de opmaat voor een meer inhoudelijke samenwerking vanaf 2022.

De uitleen van CBK Zuidoost heeft in 2021 haar nomadische profiel versterkt. Als Pop-up waren we zichtbaar op twee externe locaties. Daarnaast zijn we in onderhandeling over een semipermanente aanwezigheid in de plinten van toekomstige nieuwbouw die wordt ontwikkeld in het gebied Bijlmer West. Om kunstenaars bij te staan in de lastige covid tijd werd in het voorjaar versneld een aantal aankopen voor de collectie gedaan. Er zijn in 2021 voor € 23.370 in totaal 33 werken aangekocht bij: Nienke Deinema, Dewi Elsinga, Maartje Jacquet, Jan Hoek, Douwe Kinkel, Katrin Korfmann, Kisho Matsuo, Patricia Werneck Ribas, Samuel Sarmiento, Carmen Schabracq en Munir de Vries. De CBK ZO Young groep heeft bij deze aankoop selectie geholpen en geadviseerd. Zo'n 70 % van deze aankopen vallen onder de definitie intercultureel namelijk kunst die in beeldtaal niet alleen is geïnspireerd op de westerse canon van de kunstgeschiedenis.

Aan de Stichting Vrienden van CBK Zuidoost is dit jaar geen verzoek gedaan voor een donatie, mede vanwege corona omdat er geen specifieke programma's waren die extra steun zouden kunnen gebruiken. De jaarlijkse Vrienden dag is gelukkig wel doorgegaan en heeft, met een veiling van werk van fotograaf en kunstenaar Jenny Wesly € 3.500 opgeleverd die zijn toegevoegd aan het eigen vermogen van de Vriendenstichting. Het bestuur van deze stichting wordt gevormd door Monique Brewster (voorzitter), Robert Caprino (penningmeester) en Annet Zondervan. In 2020 steunden 167 personen als vaste vriend met een donatie.

Marcel 'Pinto' leende zijn gezicht aan het Nelson Mandela Gedenkteken

Marcel 'Pinto' is een iconische figuur in de Bijlmer. Dit jaar maakt de in Suriname geboren levenskunstenaar al vijftig jaar deel uit van de gemeenschap. Hij leende zijn karakteristieke gezicht aan het Nelson Mandela Gedenkteken dat in 2021 werd onthuld in het Nelson Mandelapark. Het kunstwerk, gemaakt door Mohau Modisakeng onder regie van CBK Zuidoost, is een triomf voor kunst in samenwerking met de gemeenschap: "In het werk zag ik mijn vader en mijn grootvader." Toen hij dertien was verhuisde het gezin vanuit Suriname naar

'Ik wil mensen met elkaar verbinden'

de Glijphoeve in Zuidoost, als een van de eerste bewoners van de nieuwe Amsterdamse wijk. "Ik heb hier echt mijn plek gemaakt; ik ken heel veel mensen, heb een grote tuin in de Bijlmer en probeer mensen te verbinden met mijn eten. Ik kook vegetarisch en veganistisch omdat ik geloof dat alle wezens het recht hebben om te leven."

Net voor corona uitbrak was hij ook bezig met het opzetten van een cateringbedrijfje, maar dat strandde door alle beperkende maatregelen. Nu heeft hij weer ideeën voor een foodtruck waarmee hij op festivals wil staan met zijn zelfgemaakte gerechten.

De imposante verschijning en positieve levensfilosofie van Pinto maakten hem een logische kandidaat voor medewerking aan het kunstwerk. Hij hoefde dan ook niet na te denken toen hij werd gevraagd. "Nelson Mandela is iemand die dezelfde tune heeft als ik. Ik zat niet in de gevangenis, zoals hij, maar wel gevangen in mezelf. Zijn filosofie gaat over vergeving: we

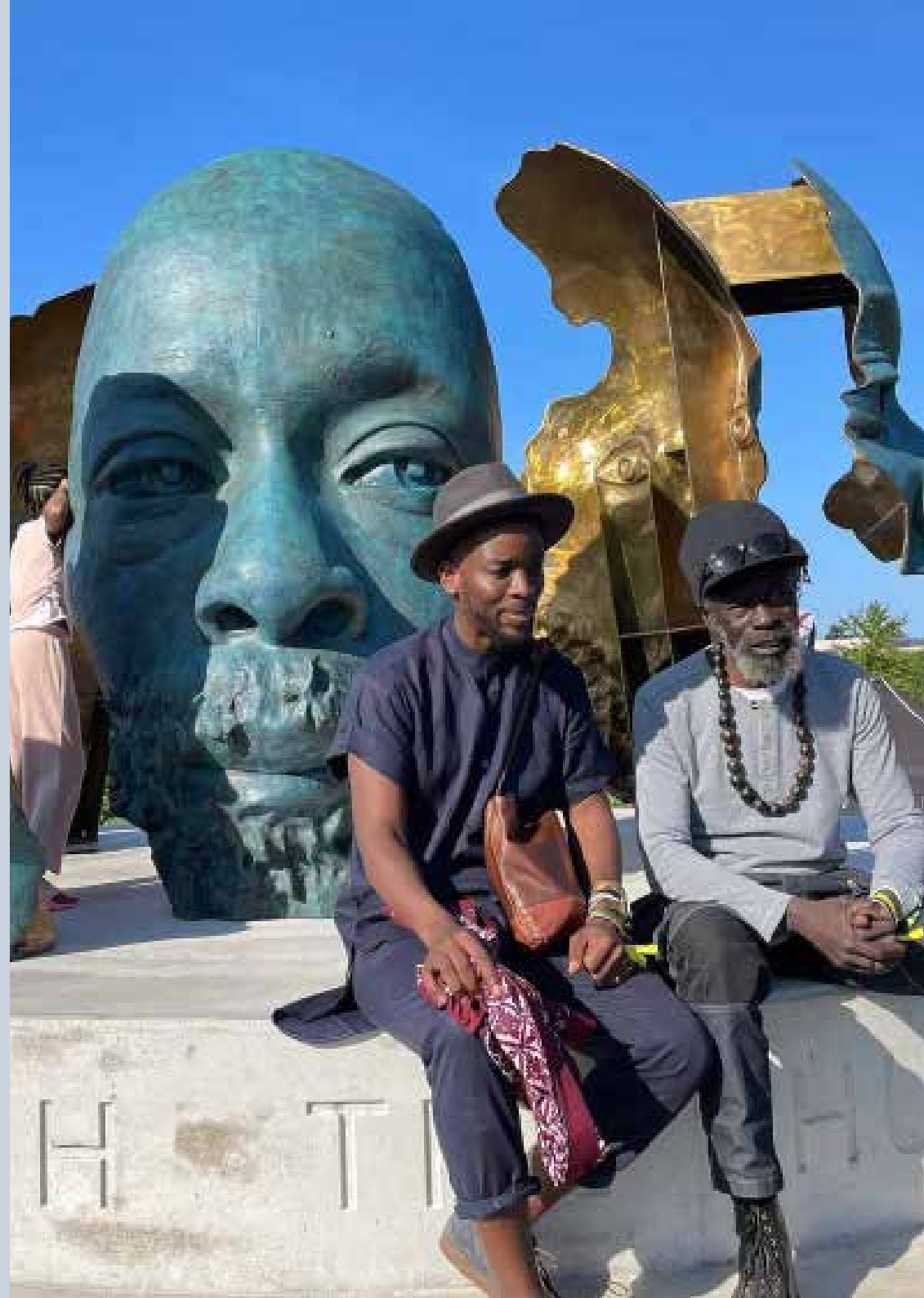
moeten kunnen vergeven, onszelf maar ook anderen. Alleen zo kunnen we een betere wereld creëren, voor onszelf en voor degenen die na ons komen.”

Voor het uiteindelijke resultaat waren intensieve fotoshoots nodig. “We waren wel twee weken bezig met de shoot – heel veel camera’s om me heen om alles precies vast te leggen voor een supermal van mijn gezicht. Daarna kreeg ik foto’s toegestuurd van de kunstenaar uit Zuid-Afrika, van de voortgang van het werk. Ik zag de mallen en ik zag mijn vader en mijn grootvader.”

“Als ik nu naar het werk kijk, zie ik geen mal, maar is het net alsof ik mezelf in een spiegel zie – met alle lijnen in mijn voorhoofd. Ik hoop ook dat mensen die mij kennen mij erin zien als Pinto, Lightning of Lion – alle namen waaronder ik bekend ben. En dat het een les is om positief in het leven te staan. We zijn allemaal hier op aarde om aan ons karma te werken. Om het goede te ontwikkelen en het slechte te ontmantelen. Zo kom je in harmonie met jezelf en met de natuur. Het kunstwerk is echt prachtig en ik beschouw het als een enorme eer dat ik kon meewerken.”

Wat Pinto betreft zouden er, met hulp van CBK Zuidoost, nog meer kunstwerken in de openbare ruimte mogen komen

“Het is mooi wanneer mensen waardering krijgen voor wat ze in de buurt doen. Ik ken ook nog zo veel mensen die hebben gevochten voor de Bijlmer en nooit in beeld zijn gekomen. Die zouden ook een eigen monument verdienen.”

De interne bedrijfsvoering is in 2021 doorgelicht met een specifieke focus op het loongebouw. Als recent verzelfstandigde organisatie hanteerde CBK Zuidoost een loongebouw dat is gebaseerd op de CAO regeling voor ambtenaren van de Gemeente Amsterdam. In 2021 is dit loongebouw vergeleken met dat van De Zaak Nu. Dit heeft er toe geleid dat vanaf 2022 de organisatie een nieuw - en goedkoper - loongebouw introduceert dat is gekoppeld aan de arbeidsvoorwaarden regeling van de eigen sector. Voor het voormalige ambtelijke personeel geldt overigens - conform de afspraak - dat hun beloning in lijn blijft met hetgeen eerder is afgesproken.

Betekenis voor de stad Amsterdam

Met haar activiteiten draagt CBK Zuidoost bij aan de dynamiek van een levendige stad met tal van verbindingen. CBK Zuidoost speelt via kennisuitwisseling en samenwerkingsverbanden een actieve rol binnen het netwerk van Amsterdamse culturele instellingen. We zijn zichtbaar in de gehele culturele keten en verbinden de culturele dynamiek van Zuidoost met het centrum en vice versa.

Onze expertise op het gebied van interculturele programmering en divers publieksbereik kan zich blijvend verheugen op belangstelling. Scouts die curatoren of kunstenaars zoeken van kleur weten ons te vinden voor advies. Net als instellingen die benieuwd zijn naar onze strategie die in hun ogen leidt tot een programma met artistieke kwaliteit en een betrokken publiek. Ook de sterke binding van CBK Zuidoost met de lokale samenleving wordt als bijzonder gewaardeerd.

CBK Zuidoost is voor de beeldende kunsteducatie (zowel binnen- als buitenschools) een belangrijke partij in Zuidoost en op die manier ook stad breed van betekenis.

CBK Zuidoost levert met haar aanwezigheid in Zuidoost een positieve bijdrage aan het imago van en woon- en leefklimaat in Stadsdeel Zuidoost. Ons directe publiek, de inwoners van Zuidoost, voelen 'ownership' doordat zij zich herkennen in het programma en doordat zij betrokken worden bij de samenstelling.

Nieuw publiek afkomstig van buiten Zuidoost is vaak verrast. Niet alleen over de kwaliteit van het getoonde maar ook over de kwaliteit van de buitenruimte van Zuidoost; de straten, gebouwen en mensen. Sommigen ontdekken nu pas dat de Bijlmer niet meer dát is wat door de media jarenlang als beeld is gecultiveerd: een gevaarlijke plek.

Van oudsher adviseert CBK Zuidoost het Stadsdeel Zuidoost over vraagstukken die spelen rond het domein van kunst in de openbare ruimte; van beheer tot het initiëren van nieuwe monumentale kunst opdrachten. In 2021 is er ook intercollegiaal contact geweest met het Stadscuratorium Amsterdam over ontwikkelingen binnen het domein kunst in de openbare ruimte.

Met haar programmering levert CBK Zuidoost een belangrijke bijdrage aan de inkomens- en oeuvre-ontwikkeling van beeldende kunstenaars. De instelling hanteert de door de sector vastgestelde richtlijnen in het regling Kunstenaarshonorarium. Daarnaast heeft CBK Zuidoost een raadgevend, coachende rol voor kunstenaars. Niet iedereen die zich aanmeldt krijgt ruimte om te exposeren, kan gastkunstenaar worden of met ons een educatief project uitvoeren. Maar iedere kunstenaar met een vraag krijgt - meer of minder feedback - over het getoonde portfolio, het gewenste project of wordt actief doorverwezen naar andere partijen.

Financiële verantwoording

Toelichting

In financieel opzicht heeft COVID gelukkig niet tot problemen geleid.

De totale lasten van CBK Zuidoost bevatte in 2021 € 1.254.534. De totale baten van CBK Zuidoost bevatte in 2021 € 1.344.688. Het boekjaar is met een surplus van € 90.154 afgesloten. Daarvan is € 33.500 programmabudget dat door covid sluiting niet kon worden uitgegeven. Dit geld gaat geormerkt mee in de exploitatiebegroting van 2022. De overige verdiensten zijn afkomstig door een vrijval van spaartegoeden, declarabele ureninzet via opdrachten van derden en verhuur van de ruimte. Deze verdiensten worden gereserveerd op de balans om enerzijds toekomstige afschrijvingen op de kunstuitleen collectie te dekken en anderzijds de komende jaren personele en programmatische innovaties te realiseren.

De organisatie was bovendien succesvol in het genereren van een derde geldstroom. Dit leidde in 2021 tot een percentage culturele ondernemerschap van maar liefst 45 %. Historisch gezien schommelt dit percentage rond de 22 tot 25 %. De uitschieter van 2021 is naar verwachting eenmalig want vooral te danken aan budget dat is gegenereerd voor het Nelson Mandela Gedenkteken.

CBK Zuidoost huurt haar pand aan het Anton de Komplein van woningcorporatie Ymere. Het meerjaren onderhoudsplan (MOP) van CBK Zuidoost stamde uit 2017 en is in 2021 geactualiseerd. Deze actualisatie levert vanaf 2022 een bezuiniging op van € 13.708 op jaarbasis. Dit vrijgevalen budget

wordt vanaf 2022 ingezet om de innovatieagenda van de organisatie vorm te geven. Dit betekent onder meer de realisatie van nieuwe inhoudelijke formats die worden gecoördineerd door tijdelijke projectmedewerkers. In 2021 is een bedrag van € 11.000 gedoteerd ter reservering van toekomstig kleinschalig en groot onderhoud. In 2021 is € 26.643 onttrokken aan de MOP voor regulier onderhoud. Dit is gebruikt voor onderhoud aan de installaties, aanschaf nieuwe belinstallatie en railspots en opknappen Werkplaats Heesterveld.

In 2021 is ook door gewerkt aan de ontwikkeling en implementatie van een nieuwe database voor de kunstuitleen. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met een aantal andere kunstuitlenen in Nederland. Voor het traject is een aparte vereniging opgericht; de KunstCoöp. Helaas is de beoogde afronding niet behaald. Enerzijds wegens de complexiteit van het vraagstuk en anderzijds wegens corona waardoor overleggen minder makkelijk tot stand kwamen. Het in gebruik nemen van de nieuwe software staat nu gepland eind tweede kwartaal 2022. Dit uitstel heeft extra kosten voor de ontwikkeling gegeven. Bovenop de al verstrekte financiering vanuit CBK Zuidoost (€ 27.0000 waarvan € 15.000 kapitaal en € 12.000 lening) is aan de KunstCoöp een extra lening van € 9.500 toegezegd. Na oplevering wordt dit ICT product verkocht en zijn er inkomsten te verwachten door KunstCoöp van waaruit de lening aan CBK Zuidoost wordt afbetaald.

**Functionele exploitatierekening
2021**

BATEN

Directe opbrengsten	425.005
Gemeente Amsterdam	711.900
Fondsen en overige bijdragen	185.466
	1.322.371

LASTEN

Personeelskosten beheer	136.969
Materiële lasten beheer	78.872
Personeelskosten activiteiten	294.745
Materiële lasten activiteiten	742.889
	1.253.475

Resultaat	68.896
Rentebaten	0
Bijzondere baten en lasten	24.813

RESULTAAT	93.709
------------------	--------

Mutaties reserves

Naar bestemmingsreserve personeel	-31.020
Naar bestemmingsreserve kunstuitleen	-24.813
Naar algemene reserve	-37.877

Overzicht activiteiten

Tentoonstellingen en Odrachten

Raquel van Haver in het kader van: Refresh Amsterdam

1 januari t/m 28 maart 2021

Kunstenaar: Raquel van Haver

In samenwerking met: Amsterdam Museum

Te zien in het Amsterdam Museum

Bereik: 50

Voor deze eerste editie van *Refresh Amsterdam* maakte Raquel van Haver een nieuw groots groepsportret met leden van een (vrienden)groep die uit activisten, kunstenaars, studenten, historici en filosofen bestaat. Van Haver maakte deel uit van die groep, die vandaag de basis vormt voor verschillende grass-roots-organisaties. Regelmatig stond de groep op tegen racisme in Nederland, in het bijzonder tegen de figuur Zwarte Piet. Dat gebeurde al in 2011 tijdens de tentoonstelling *Zwart van Roet* van MC Theater op het Westergasfabriekterrein. Dit project komt voort uit een jaarlijkse opdracht van CBK Zuidoost aan een kunstenaar om met nieuw aan te sluiten bij programmering van het Amsterdam Museum. Het groepsportret is aangekocht en toegevoegd aan de collectie van het Amsterdam Museum.

Crossing Cultures: Crossing Cultures: 30 years Thami Mnye Foundation Residency Award

1 januari t/m 27 maart

Kunstenaars: Razia Barsatie, Sharelly Emanuelson, Neo Matloga, Moshekwa Langa, Atta Kwami, Georges Senga, Michele Tabor, Guy Woueté

In samenwerking met: Stichting Thami Mnye Foundation Residency Award

Bereik: 7

Razia Barsatie; zonder titel; installatie met epoxy; in: Crossing Cultures: 30 years Thami Mnye Foundation Award
(foto: L. Adu)

Lisette Van den Berg was gastcurator voor het NEXT-project

Lisette van den Berg was in 2021 junior gastcurator bij CBK Zuidoost. Ze solliciteerde op de vacature ondanks een totaal andere achtergrond: ze studeerde antropologie. Toch bleek het een schot in de roos. Ze maakte met veel plezier en succes een tentoonstelling en legde daarmee de basis voor een carrière in de kunst - inmiddels werkt ze bij het Van Gogh Museum.

Al tijdens haar studie trok Van den Berg richting kunst. Ze specialiseerde zich in visuele en materiële cultuur, museologie en koloniaal erfgoed. “Toen ik de vacature zag, dacht ik: waarom niet? Ik wilde heel graag iets doen met hedendaagse kunst en had ook ideeën voor tentoonstelling: hedendaagse kunst in combinatie met het lichaam van kleur. Voor mij was het een bijzondere kans om met dat idee iets te doen.” Ze schreef een concept en werd aangenomen als curator als onderdeel van het CBK-programma NEXT, dat is opgezet om curatoren van kleur een eigen idee te laten ontwikkelen en realiseren, om zo ervaring op te doen.

Een intens jaar volgde: “We zaten natuurlijk middenin coronatijd. We waren dicht en ik had geen idee hoe we toch een tentoonstelling voor elkaar konden krijgen. Of hoe het eruit zou moeten gaan zien. Ik had ook geen know how van waar ik de

‘Ik heb mezelf hier kunnen ontwikkelen’

kunstenaars kon vinden. Uiteraard kreeg ik steun van het team, dat me introduceerde in de kunstwereld, maar ik moest ook op zoektocht gaan. Daarvan heb ik heel veel van geleerd en dat was een waardevolle ervaring.”

Van den Berg is tevreden over het eindresultaat: de tentoonstelling ‘Coloured (Projections On) Skin’. “Zeker gezien de korte tijd die ik had en de bijzondere omstandigheden van het jaar. Ik heb heel veel contacten opgedaan in de kunstwereld en mijn betrokkenheid enorm vergroot. Niet alleen hebben we iets moois kunnen neerzetten maar ik heb mezelf ook ontwikkeld. Ik ben zelfverzekerder geworden en heb mijn kennis en netwerk kunnen laten groeien.”

Ze heeft CBK Zuidoost als een fijne werkgever ervaren. “Het is een warme plek en omdat het team klein is, heb je al snel een goede band met elkaar. Het voordeel is ook dat je snel kunt schakelen en dat iedereen zich betrokken voelt. Dat geldt ook voor de bezoekers, waarvan de meeste echt trouw zijn. Wat ik wel jammer vind is dat het toch vooral de kunstliefhebbers zijn die hier binnen komen.

Het zou mooi zijn als we ons bereik nóg meer zouden kunnen uitbreiden juist naar degenen in de buurt die niet zoveel interesse hebben in kunst.

Dat is een uitdaging voor de toekomst.”

De jonge professional blijft daar aan meewerken, als deelnemer aan het project CBK ZO Young, dat zich vooral richt op jongeren. “Daarbij wil ik me niet alleen richten op de ontwikkeling van kunstenaars maar ook van het publiek.” Haar werk bij het Van Gogh Museum helpt haar daarbij. “Het is anders dan werken bij CBK Zuidoost, omdat we

bij het Van Gogh veel bezig zijn met kunst die is overgeleverd en hoe we dat kunnen bewaren en uitdragen aan een groot publiek. Gelukkig wordt er ook gewerkt aan projecten met hedendaagse kunstenaars.

In 2020 bestond de Thami Mnyele Foundation Residency Award 30 jaar. De stichting is een artist-in-residence die de (culturele) uitwisseling tussen beeldende kunstenaars uit diverse Afrikaanse landen, de Afrikaanse diaspora en Nederland bevordert. De gepresenteerde kunstenaars zijn allen ooit te gast zijn geweest bij de Thami Mnyele Foundation én hebben nu nog steeds een band met Nederland of Europa. Ze wonen er definitief of reizen vanwege hun werk regelmatig heen en weer tussen hun thuisland en Europa. Hun meest recente werken zijn getoond. Bij de tentoonstelling verscheen een gelijknamige publicatie, uitgegeven in eigen beheer en vormgegeven door LevievanderMeer. Dit opdat de inhoud van dit project die door de gedwongen corona sluiting niet bereikbaar was, op een andere manier voor het publiek blijvend te ontsluiten.

GGD Corona expo op straat

20 maart t/m 31 december

Kunstenaars (Zuidoost): Brian Elstak, Jesper Buursink, Dewi Elsinga, Munir de Vries

Bereik: 50 (alleen opening)

In samenwerking met: GGD Amsterdam, Bureau Postjesweg, Nieuw Dakota

De grootschalige COVID testlocaties in Amsterdam Nieuw-West, Noord en Zuidoost zijn omringd door hekwerken. Deze hekwerken werden de dragers voor een kunstopdracht. Met kleurrijke doeken is zo de locatie vriendelijker gemaakt. De kunstenaars zijn per locatie verkozen en passend bij de interculturele identiteit van ieder stadsdeel. Dit heeft geresulteerd in drie verschillende ontwerpen, elk bestaand uit een totaal presentatie van rond de 100 aaneengeschakelde doeken, waarbij iedere kunstenaar een serie heeft ontworpen vanuit hun persoonlijke ervaringen met corona in de stad.

Rooted / Uprooted

15 april t/m 12 juni

Kunstenaars: Maja Irene Bolier, Eugenie Boon, Bart Deuss & Michiel Voet, Tja Ling Hu, Rabi Koria, Jaasir Linger, Wes Mapes, Judith Quax & Camara Gueye.

In samenwerking met: Amsterdam Museum, De Appel, Compagnietheater, OSCAM, Rijksakademie, Sexyland en The Black Archives

Bereik: 224

In de tentoonstelling Rooted / Uprooted werden verhalen verteld vanuit het gezichtspunt van kunstenaars die bijna allemaal een migratieachtergrond hebben. Hun narratief ging over migratie, diaspora, culturele hybriditeit, worteling en ontworteling en hoe dit hen heeft beïnvloed. Deze productie was een bijdrage van CBK Zuidoost aan de eerste editie van de stad brede manifestatie 'Sense of Place / Refresh Amsterdam', een initiatief van het Amsterdam Museum.

Rooted / Uprooted: Performances

15 mei

Kunstenaars: Tyna Adebawale, Antonio José Guzman

In samenwerking met: Open Closet LGBT Netherlands, Rainbow Anonymus

Bereik: 63

Twee verschillende performances ontwikkeld in opdracht van CBK Zuidoost. Door COVID werd deze programmering uitgesteld naar 2021 en nu dus gepresenteerd bij Rooted / Uprooted.

Het werk 'Hotspot Uneme' van Tyna Adebawale is een audiovisuele mobiele installatie en tegelijkertijd een bibliotheek op wielen die rondgereden wordt. De verhalen die de voorbijganger of bezoeker hoort of leest bij deze hotspot gaan over queer personen van kleur. Met het werk wil Adebawale precies deze doelgroep, waarin zij zich herkent, empoweren.

Men krijgt de kans om in deze bibliotheek op straat anoniem het gesprek aan te gaan en boeken te lenen. De performance 'Abya Yala Dub Gathering' van Antonio Jose Guzman is ook activistisch van aard. Guzman, geboren in Guatamala, ageert in dit werk tegen het afhandig maken van grond van inheemse gemeenschappen in Noord- en Zuid Amerika.

Fana Richters aka AiRich in het kader van: De Gouden Koets

18 juni 2021 t/m 22 februari 2022

Kunstenaar: AiRich

In samenwerking met: Amsterdam Museum

Bereik: 750 (alleen opening)

AiRich, het pseudoniem van Fana Richters, maakte in opdracht van CBK Zuidoost en het Amsterdam Museum nieuw werk voor de cultuurhistorische tentoonstelling 'De Gouden Koets'. Ze baseerde haar nieuwe collage '*BLOODY GOLD. HULDE AAN DE KOLONIËN / HOE ZIT HET MET DE HERSTELSCHADE?*' op het paneel 'Hulde der Koloniën'. Dit paneel is onderdeel van de koets en toont een verheerlijkende afbeelding van de koloniale tijd. Dit narratief is achterhaald en doet geen recht aan de werkelijke geschiedenis. Daarom komt AiRich met een tegenbeeld waarin de onmenselijkheid van het Nederlandse kolonialisme centraal staat. Tijdens het werk transformeerde het paneel van de Gouden Koets in de omtrek van een slavenschip. In de uiteindelijke driedimensionale collage zijn onder meer illustraties van de achttiende-eeuwse officier John Stedman verwerkt. Deze tekeningen waren voor Richters de eerste afbeeldingen waarop zij de werkelijke kant van het slavernijverleden, de slavenhandel en kolonialisme zag verbeeld.

Amsterdam Art Week

18, 19, 25 en 26 juni

Kunstenaars: Katrin Korfmann, Mohau Modisakeng

In samenwerking met: stichting Amsterdam Art Week

Bereik: 30

In het kader van de stad brede manifestatie Amsterdam Art Week zijn er twee presentaties gegeven, verdeeld over vier dagen. Het appartement BijlmAIR werd opengesteld voor een verhaal over de stedenbouwkundige ontwikkeling van de Bijlmer, de residence zelf en natuurlijk een ontmoeting met de gastkunstenaar van het moment, Katrin Korfmann. De tweede presentatie ging over het Nelson Mandela Gedenkteken Amsterdam met aandacht voor het gehele maakproces. Dit vooruitlopend op de aanstaande onthulling later in het jaar.

Vriendendag

19 juni

Kunstenaar: Sun Chang, Jenny Wesly

Bereik: 75

De jaarlijkse dag voor donateurs van CBK Zuidoost vond dit jaar plaats op locatie in de Open Space van CBK Zuidoost, gelegen in Broedplaats Heesterveld. Het inhoudelijke deel van deze bijeenkomst was geprogrammeerd rond 'makers' die CBK Zuidoost faciliteert met onze 'Open Space' ruimte en de BijlmAIR residence. Zo vertelde Sun Chang over haar project 'M - Others' een doorlopend participatieproject over moederschap waarvoor zij de Open Space ruimte als ontwikkelplek gebruikte. Er was daarnaast een oeuvreoverzicht en verkooptentoonstelling van de in 2016 overleden fotograaf en kunstenaar Jenny Wesly. De opbrengsten van de verkoop zijn gedoneerd aan de Stichting Vrienden van CBK Zuidoost. Ook konden mensen een kijkje nemen in de artist-in-residence BijlmAIR.

Zomer Salon Royaal

1 juli t/m 21 augustus

Bereik: 534

Zomer Salon Royaal is een 'open floor' waar iedereen die wil aan mee kan doen: van de bevlogen amateur kunstenaar tot de gearriveerde collega van naam. Gastcurator was Janne Igbuwe. Het thema 'Ruimte' is door een groep van zo'n 55 kunstenaars verbeeld. Een jury bestaande uit Marie-Claire Fakkell, Dagmar de Kok en Claudio Ritfeld heeft een vijftal winnaars verkozen: Maga Berr, René Bosch, Nelleke Bosland, Mama Fanny & Jesper Buursink en Jimmy Hiwat. De winnaars van vorig jaar werden getoond in de openbare ruimte, in de vorm van uitvergroete afbeeldingen ingehangen als doeken aan de blinde muur tegenover CBK Zuidoost.

Imagine Mandela - gesprek met Mohau Modisakeng

17 augustus

Kunstenaar: Mohau Modisakeng

In samenwerking met: Cultureel Zuidoost, ZAM Magazine

Bereik: 35

Voorafgaand aan de onthulling van het Nelson Mandela Gedenkteken Amsterdam is in de maand augustus op tal van plekken in Amsterdam Zuidoost een gevarieerd cultureel programma georganiseerd over de betekenis van Mandela en zijn gedachtengoed voor de samenleving. Samen met het multimediale platform ZAM werd in CBK Zuidoost op deze avond via een livestream verbinding gesproken met de maker van het Amsterdamse Mandela monument. Mohau Modisakeng, gezeten in zijn atelier in Johannesburg, vertelde onder meer over hoe Mandela hém heeft geïnspireerd en natuurlijk over 'the making of' van het Amsterdamse Mandela monument.

Nelson Mandela Gedenkteken Amsterdam

5 september

Kunstenaar: Mohau Modisakeng

In samenwerking met: Gemeente Amsterdam / Stadsdeel Zuidoost, De Vries Producties, Yvette Forster, Vincent Soekra en Wise Guys Urban Art

Bereik: 750 (alleen opening)

Een monumentaal bronzen kunstwerk in de openbare ruimte werd na een intensief proces van meer dan vier jaar feestelijk opgeleverd en overgedragen aan de bevolking van Amsterdam Zuidoost. Kunstenaar Modisakeng verkoos een verbeelding van het gedachtengoed van Mandela in plaats van een fysieke representatie van de man. Met het meterhoge gefragmenteerde groepsportret, opgebouwd uit fragmenten van gezichten van anonieme Bijlmerbewoners – sleutelfiguren uit de wijk – heeft Modisakeng ook de kracht van de bewoners van Amsterdam Zuidoost willen eren. De opdracht is het resultaat van een proces van participatief opdrachtgeverschap waarbij bewoners en een begeleidingscommissie richtinggevend zijn geweest voor het uiteindelijke resultaat. Bij het project is na afloop een publicatie verschenen met daarin aandacht voor het proces, de uitgesproken speeches van burgemeester Femke Halsema en Stadsdeelvoorzitter Tanja Jadnanansing plus artikelen van Vincent van Velsen, Bart Luirink en Annet Zondervan.

Coloured [projections on] skin

9 september t/m 20 november

Kunstenaars: AiRich, Marilva Berrenstein, Diana Blok, Eugenie Boon, Sifra Coulet, Ivna Esajas, Angèle Etoundi Essamba, Lawil Karama, Carla Kranendonk, Silvia Martes, Chimira Natanna Obiefule, Fleur Ouwerkerk, Dion Rosina, Robert Rizzo, Carmen Schabracq, Buhlebezwe Siwani, George Struikelblok, Michele Tabor, Iriée Zamblé

Extra activiteiten: rondleidingen door curator / Coloured Table

Talk- een gesprek met curator Lisette van den Berg, opinie- maker en fashion activist Janice Deul; curator, stadstekenaar Amsterdam en programmeur Bijlmerparktheater Richard Kofi; kunstenaars AiRich en Eugenie Boon, onder leiding van curator Lisette van den Berg; / Finnisage: performance door Eugenie Boon.

Bereik: 608

'Coloured [projections on] skin' was de eerste tentoonstelling binnen het NEXT-traject. NEXT is een meerjarig programma van CBK Zuidoost waarbij de instelling specifiek curatoren van kleur de gelegenheid geeft een eigen idee te ontwikkelen en te realiseren. Curator van de expositie was antropoloog Lisette van den Berg, gespecialiseerd in visuele en materiële cultuur, museologie en koloniaal erfgoed. De expositie belichtte het dilemma van hoe de witte blik zwart ziet en hoe diens gekleurde projectie lichamen reduceert tot de oppervlakkigheid van de huid. De tentoonstelling vertrok vanuit een dekoloniserend perspectief dat op zoek is naar verzoening en gezamenlijk herstel. Van den Bergh zelf schreef: "Het geheel leidt langs het grijze gebied van de koloniale erfenis en diens witte blik op de huid. Het belicht de fragmentatie en desintegratie van het lichaam van kleur alvorens over te gaan op een heilzame zoektocht in het teken van zelfreflectie en contemplatie van de gedeelde menselijkheid van het lichaam van kleur".

Anansi: stories from the African Diaspora

16 september t/m 23 september

Kunstenaars: Nelson Carrilho, Maikel Deekman, Yvonne Metzemaekers, Madzy Samuel, Esther Sluiter, Iléne Themen, René Tosari / vertellers: Flos Rustveld en Nana S.B. Agyedabi
In samenwerking met: SBK Amsterdam

Bereik: 60

Ook deze tentoonstelling is een resultaat van het NEXT programma waarin CBK Zuidoost jonge curatoren van kleur

de gelegenheid geeft een eigen project te realiseren en werk-ervaring op te doen. Curator Isabelle Britto, cultuur historicus en onderzoeker met als specialisatie culturele uitingen van de Afrikaanse diaspora. Leidend in haar expositie zijn Anansi-verhalen van 2 verhalenvertellers: een verhaal in het *Twi* uit Ghana en het andere in het *Sranan* uit Suriname. Aan deze auditieve component van de tentoonstelling is werk van meerdere beeldende kunstenaars toegevoegd die allen Anasi verbeelden in hun werk.

Pop-up Kunstuitleen

2 t/m 18 december

Kunstenaars: Douwe Kinkel, Katrin Korfmann, Kisho Matsuo, Samuel Sarmiento, Munir de Vries, Patricia Werneck Ribas

Bereik: 15

Pop-up presentatie op locatie in de Open Space van CBK Zuidoost, gelegen in Broedplaats Heesterveld. Nieuwe aanwinsten én artikelen uit de winkel

AIR in Zuidoost 2020 & 2021

9 december 2021 t/m 26 februari 2022

Kunstenaars: Boris van Berkum, Katrin Korfmann, Wes Mapes, Joanneke Meester, Nieuw Jurk (Esther Meijer), Martin en Inge Riebeek, Andrea Stultiens (in samenwerking met Esther Kamala en Abu Kanu), Samuel Sarmiento, André Smits & Monika Dahlberg

In samenwerking met: Stedelijk Museum Amsterdam en Bradwolff Projects

Bereik 2021: 90

Een groepstentoonstelling met werken van (inter)nationale kunstenaars die de afgelopen twee jaar deelnamen aan BijlmAIR, het artist-in-residence programma van CBK Zuidoost. In het nieuwe werk dat zij in Zuidoost creëerden zijn ze een relatie aangegaan met of reflecteren ze op dit deel van

Amsterdam. De kunstenaars verbleven in Heesterveld, waar het BijlmAIR-atelier is gevestigd. De expositie maakt duidelijk dat de samenleving van Zuidoost kunstenaars telkens weer op een bijzondere manier weet te inspireren. Vanwege het Coronavirus heeft er de afgelopen twee jaar maar één internationale kunstenaar in het atelier gewoond en gewerkt. De overige residenten hebben een werkpraktijk in Nederland.

Boekpresentatie *Entangled Species* / Sasha Dees

18 december

Kunstenaars: Raul Balai, Claudio Ritfeld, Alydia Wever

Bereik: 34

Presentatie van het boek *Entangled Species. Conversations on Contemporary Art in the Caribbean* van schrijver en curator Sasha Dees. In het boek wordt geschreven over de verscheidenheid van de hedendaagse kunstgemeenschap in het Caribisch gebied. Tijdens de boekpresentatie was er tevens een spoken word performance van Claudio Ritfeld, een gesproken recensie van Raul Balai en een presentatie van Alydia Wever

SHEBANG / Blok 1: Radicale ruimte - The Black (W)Hole

April tot en met december 2021

Kunstenaars: Richard Kofi, Rohan Ayinde, Desta Deekman, Adama Deplhine Fawundu, Poernima Gobardhan, Smita James & Chris Ci AKA Poetronic, Djuwa Mroivili

In samenwerking met: Bijlmer Parktheater, Imagine IC, Prospect Eleven, Sonsbeek Arnhem, Tropenmuseum Amsterdam
Bereik: 340 (exclusief geschat bereik 3.200 tijdens Museumnacht in het Tropenmuseum)

SHEBANG is een interdisciplinaire maakplek die idealiter op termijn blijvend gerealiseerd moet gaan worden in Amsterdam Zuidoost. Vooruitlopend op die vaste plek kent

SHEBANG vooralsnog een nomadische identiteit. Het Bijlmer Parktheater, Imagine IC en CBK Zuidoost zijn de aanjagers van SHEBANG. Een gastcurator geeft elk half jaar vorm aan een programma. Vanuit beeldende kunst, podiumkunsten en erfgoed doen aanstormende en gevestigde makers onderzoek en becommentariëren zij actuele lokale en globale ontwikkelingen. Gastcurator voor het eerste blok van SHEBANG was kunstenaar en curator Richard Kofi. Hij ontwikkelde 'Radicale Ruimte', een onderzoek naar gentrificatie in Amsterdam Zuidoost. Kofi: "Tijdens Radicale Ruimte verbeelden makers en denkers manieren om onze relatie met ruimte te dekoloniseren. Ze gaan op zoek naar nieuwe en oorspronkelijke vormen van gastvrijheid, ontmoeting en samenzijn". Een gezelschap van lokale en internationale kunstenaars van verschillende disciplines en statuur ging aan de slag. Door de maanden heen zijn op verschillende plekken in en buiten Amsterdam Zuidoost interventies en presentaties geweest: van een installatie in een leegstaand kantoor, het veroveren van het publieke domein met een dansperformance, een video als commentaar op de stedenbouwkundige ontwikkeling en geschiedenis van Zuidoost tot Spoken Word optredens. Een deel van de ontwikkelde inhoud is gepresenteerd tijdens de internationale manifestatie Sonsbeek (Arnhem). Met fotografie en filmregistratie is de inhoud vastgelegd voor de te ontwikkelen website met archief functie. Er was daarnaast een alomvattende afsluitende presentatie tijdens Museumnacht Amsterdam in het Tropenmuseum.

Open Space CBK Zuidoost

Gehele jaar

Kunstenaars: Sun Chang, Esther Meijer, Fana Richters,

Gerdien Kroes

Bereik: 172

Sinds dit jaar heeft CBK Zuidoost een binnen Broedplaats

Heesterveld die op intekening te gebruiken is voor kunstenaars, curatoren en andere creatieven die kortdurend een ruimte nodig hebben voor presentaties, performances, projecten, workshops, ontmoetingen. Op die manier faciliteert CBK Zuidoost makers die vaak geconfronteerd worden met een gebrek aan ontwikkel- en presentatieplekken. Sun Chang ontwikkelde en presenteerde 'To M-others', een project over moederschap. Gerdien Kroes presenteerde haar nieuwe werk met de titel 'Recycled'. Esther Meijer gebruikte de locatie om samen met een nieuwe generatie makers te werken aan 'Nieuw Jurk Fun Factory'. Fana Richters gebruikte de locatie als tijdelijk atelier voor de realisatie van haar bijdrage aan 'De Gouden Koets', tentoonstelling in het Amsterdam Museum.

Educatie & participatie

Lesprogramma's in huis of op school

Bereik: 257 (137 p.o. en 120 v.o.)

In samenwerking met: De Blauwe Lijn, Calandlyceum, JINC, Basisschool Klaverblad, IKC Knotwilg, Open Schoolgemeenschap Bijlmer (OSB), Orion College, OBS Wereldwijs
Dit bereik omvat diverse ontvangsten van diverse groepen in huis bij CBK Zuidoost en of lessen van kunstenaars op meerdere basis- en voortgezet onderwijs scholen. Met enkele scholen is een meerjarig intensief samenwerkverband gestart opdat er een structureel lesprogramma wordt ontwikkeld, dat direct aansluit op het bestaande binnenschoolse curriculum. Lessen over de monumentale kunstwerken op straat, bestaande uit begeleidde wandelingen langs het openbaar kunstbezit van Zuidoost, zijn blijvend populair. Daarnaast was er weer de ontvangst van leerlingen in het JINC programma waarbij kinderen zich oriënteren op de arbeidsmarkt.

Directeur Jan Geert Bakker van afdeling Belastingen van gemeente Amsterdam

Meer dan honderd kunstwerken uit de collectie van CBK Zuidoost sieren de muren in het kantoor van de afdelingen Belastingen van de gemeente Amsterdam. De werken hebben niet ver hoeven reizen, want het kantoor ligt om de hoek van het CBK op het Anton de Komplein. Jan Geert Bakker is de trotse directeur van de afdeling, waar driehonderd mensen werken. “Kunst voegt op intuïtief niveau iets toe aan de sfeer in de ruimte.”

Op de twee verdiepingen van de afdeling Belastingen, in hetzelfde gebouw als het Stadsdeelkantoor, komen de kunstwerken mooi tot hun recht in de lichte, open en met veel natuurlijke materialen ingerichte ruimtes. De overheidsinstantie maakte twee jaar geleden de overstap van het zakelijke district van Zuidoost naar de Amsterdamse Poort, in het hart van een woonwijk. “Een heel ander gevoel”, vindt Bakker. “Maar heel fijn om tussen de mensen te zitten voor wie je werkt.”

Al lange tijd is de gemeentelijke afdeling klant bij het CBK Zuidoost. “Het is geweldig dat het op deze manier kan”, vindt Bakker. Hij is erg te spreken over de keuzes die zijn gemaakt door een kleine commissie van zijn afdeling, in samenwerking met de CBK Zuidoost. De veelal kleurrijke werken hangen door de hele afdeling, in combinatie met bronzen beelden die in het bezit zijn van de dienst.

Bakker: “Vroeger werd er, als er aan het einde van het financiële jaar geld over was, nog wel eens een kunstwerk aangekocht.

‘Kunst heeft iets uitnodigends’

Dat vind ik mooi – ik heb liever dat het geld naar kunst gaat dan gewoon maar wordt uitgegeven. Maar lenen is eigenlijk een nog mooier idee. Het gaat om overheidsgeld en dan is het goed dat dat wijs wordt besteed. Bovendien kun je dan ook nog wisselen. Ik ben erover aan het denken of het een goed idee is om af en toe iets thematisch te doen.”

Wat Bakker betreft gaat het tijdloze en universele karakter van kunst samen met de waarden van de afdeling Belastingen. “Belasting betalen is van alle tijden en voor iedereen. Dat geldt ook voor kunst. Maar kunst straalt ook bepaalde waarden uit die belangrijk zijn voor een gemeenschap en die we bij onze afdeling hanteren. Wij moeten ervoor zorgen dat het heffen van belastingen op een goede en rechtvaardige manier gebeurt. En het is belangrijk dat we naar de toekomst kijken - net als kunst zijn er we er voor de eeuwigheid.”

Mensen moeten zich niet geïntimideerd voelen als ze het gebouw binnen komen. Kunst heeft iets verwelkomends, uitnodigends

Voor hem is het belangrijk dat de werkplek van de afdeling Belastingen een prettige uitstraling heeft. “Het mag natuurlijk ook schuren en vragen oproepen, maar in een openbare ruimte als de onze past iets echt anderszins of agressieus niet. Dat past niet bij een overheidsinstantie.”

Volgens Bakker wordt de kunst door zowel bezoekers als medewerkers gewaardeerd. “Ik hoor terug van mensen dat ze het heel prettig vinden dat kunst hier een plek heeft. Het moet toch ook een beetje voelen als een soort huis, omdat ze er zo vaak zijn. We willen hier een klimaat voor onze medewerkers dat veilig is, open en transparant. Geen donkere bunker. Kunst helpt heel erg om dat klimaat te bewerkstelligen. Het is mooi en doet op intuïtief niveau ook iets met de sfeer. Het voegt iets toe, roept emoties en gedachten op. Dat is belangrijk.”

Brede School

Bereik: 1.635

In samenwerking met: Primair Projectbureau Onderwijs Zuid-oost, Bijlmerhorst, de Knotwilg, Nellestein, Samenspel, de Morgenster, de Rozemarn, de Ster

Kunstenaren: Brian Coutinho, Marjon Post, Merete Richters, Lego Lima, Su Tomesen, Glendys Hoepelman

Voor het Primair Projectbureau Onderwijs Zuidoost werd op meerdere basisscholen lesprogramma's gerealiseerd in het kader van de Brede School. Zo speelt CBK Zuidoost ook een inhoudelijke rol in het educatieve aanbod na de reguliere schooltijd van 14 tot 16 uur.

Wereldmakers (Verlengde schooldag)

Januari - juni

Bereik: 45

In samenwerking met: Bijlmer Parktheater, Cinekid, We Are On The Move

Een interdisciplinair programma voor kinderen uit het primair en voortgezet onderwijs met een lange cursorische opbouw inclusief lesmomenten beeldend; een programma dat leidt tot een spectaculaire beeldende – theater productie. Ontwikkeld met projectsubsidie van de Gemeente Amsterdam en met een bijdrage van het Jongerencultuurfonds Amsterdam.

Workshop programma kinderen Kinderatelier Heesterveld
Kunstenaren: Nicole O'Niel, Aileen Middel, Brian Coutinho.

Bereik: 1.144 deelnemers

Op zaterdag en woensdagmiddag een cursorisch programma voor kinderen van 6 tot en met 14 jaar. Elke cursus bestaat uit 12 lessen, uitgevoerd met waar mogelijk in Zuidoost woonachtige en werkende kunstenaars. Respectievelijk: striptekenen, tekenen & schilderen, streetart & graffiti en monu-mentaal (monumentaal werken).

Add Colour

Juli - augustus

In samenwerking met: Stichting Bloei en Groei, stichting Gift of Colour, Claudy Jongstra

Bereik: 48

Een serie workshops op locatie in de moestuin van Bloei & Groei, nabij het Mandelapark. Kinderen ontdekken op een speelse manier de relatie tussen enerzijds de planten, bloemen, groenten in de tuin en anderzijds kleurstoffen die daar uit gemaakt worden. De achterliggende betekenissen van kleur wordt besproken; met oog voor de interculturele invalshoek. De kleur rood heeft bijvoorbeeld in de Ghanese cultuur een andere betekenis dan in de Nederlandse. Zo wordt aanvullend immaterieel cultureel erfgoed overgedragen.

Workshop programma volwassenen / MMAAK!

Kunstenaar: Brian Coutinho

Bereik: 15

MMAAK! is een masterclass waarin een kunstenaar tijdens een 5-delige workshopreeks de volwassen cursisten meeneemt in de technische aspecten van zijn/haar werk. In 2021 zijn de bijeenkomsten verzorgd door keramist/beeldend kunstenaar Brian Coutinho.

G-buurt: Moving Forward

Mei - augustus

Kunstenaar: Shanna Goedhart, Abia Sjoukje

In samenwerking met: G Buurt Moving Forward

Bereik: 30

De bewonersorganisatie G-buurt Moving Forward benaderde CBK Zuidoost met de vraag om samen een project te bedenken om de sociale cohesie in de G Buurt te verstevigen. Tijdens een aantal hands on workshops is gewerkt aan een banier voor de organisatie.

Keti-Koti activiteit

30 juni

Kunstenaars: Brian Coutinho, Maartje Jacquet

In samenwerking met: OSCAM, New Metropolis Zuidoost

Bereik: 13

Ter gelegenheid van de Keti-Koti viering bundelden een aantal initiatieven gelegen in en om de Amsterdamse Poort een culturele programmering. Onder leiding van Brian Coutinho werd in de binnentuin van CBK Zuidoost met klei gewerkt rond de thema's 'slavernij' en 'vrijheid'. Aanvullend waren er tekeningen te zien van Maartje Jaquet die werkt aan een reeks portretten van mensen die Keti Koti vieren.

Life Skills Academy (Zomerprogramma PPOZO)

Kunstenaars: Mick La Rock

Bereik: 48

Life Skills Academy richt zich op het vergroten van zelfvertrouwen en sociale vaardigheden van kinderen die de overstap gaan maken richting het voortgezet onderwijs. Met een aantal workshops beeldende kunst werd bijgedragen aan hun algemene ontwikkeling en zelfvertrouwen.

MIDZOMER-MOKUM en MIDWINTER-MOKUM

Zomer- en kerstvakantie

Kunstenaars: Nicole O'Niel, Su Tomesen, Lego Lima, Dagmar de Kok

In samenwerking met: The Foundation, Stadsdeel Zuidoost

Bereik: 402

Een workshop programma voor deelnemers van 6 tot en met 23 jaar, aangeboden gedurende de zomervakantie en een deel van de kerstvakantie. In dit interactieve doe-programma stond het thema 'ruimte' centraal. Alle Midzomer lessen gingen van start met een rondleiding door de staande expositie ZomerSalon Royaal. Ook was er een interdisciplinaire en interactieve uitwisseling met Hip Hop School The Foundation. Tijdens de Midwinter lessen hebben deelnemers kennis gemaakt met druktechnieken en gewerkt aan monotypes, lino snedes en sjablonen.

Werkplaats aan derden

In samenwerking met: stichting Buurt talentontwikkeling, DGAI Music School

Bereik: 1.460

De Werkplaats van CBK Zuidoost wordt ook gedeeld met initiatieven uit de lokale gemeenschap die met hun programma bijdragen aan de algemene en culturele ontwikkelingen van de jeugd uit Amsterdam Zuidoost.

Samenwerkverbanden

Kunstenaars

Tyna Adebawale / AiRich / Peter van den Akker / Raul Balai / Razia Barsatie / Kristel ter Beek / Boris van Berkum/ Mirjam Berloth / Mago Berr/ Marilva Berrenstein / Noémi Beyer/ Rose Bibi / Diana Blok/ Maja Irene Bolier / Edith Bons / Eugenie Boon/ René Bosch/ Nelleke Bosland / Ank Bredewold / Ria Breedveld/ Isabelle Britto Ditte Brouwers Jesper Buursink / Airco Caravan / Nelson Carrilho / Sun Chang / Paul Chin / Sifra Coulet / Brian Coutinho / Ruben La Cruz / Maurice van Daalen / Monika Dahlberg / Gerda Dapper / Maikel Deekman / Nynke Deinema / Els Deursen-Voet / Bart Deuss / Grietje Drooglever / Rianne van der Duin / Ruud van der Duin / Dewy Elsinga / Brian Elstak / Sharelly Emanuelson / Dan Ernst / Ivna Esajas / Angèle Etoundi Essamba / Shaneegua Flechsig / Lilliane Gallardo / Camara Gueye / Antonio José Guzman / Amjad Hashem / Raquel van Haver / Danielle Henger van Rijssen / Sonja Hillen / Jan Hoek / Tja Ling Hu / Ji-Min Huang / Janne Igbuwe / Claudy Jongstra / Maartje Jaquet / Esther Kamara / Abu Kanu / Lawil Karama / Douwe Kinkel / Richard Kofi / Dagmar de Kok / Katrin Korfmann / Rabi Koría / Carla Kranendonk / Gerdien Kroes / Erik-Jan Kruijssen / Mirjam Kruisselbrink / Atta Kwami / Dagmar de Kok / Netty Labots / Mohau Modisakeng / Moshekwa Langa / Lego Lima / Jaasir Linger / Margret Al Maggy / Wes Mapes / Silvia Martes / Neo Matloga / Kisho Matsuo / Joanneke Meester / Hans Meiboom / Yvonne Metzemaekers / Sabina Meuller / Aileen Middel (Mick La Rock) / David KC Moir / Nieuw Jurk (Esther Meijer) / Anneliek Nieuwland / Jet Nugter / Olga Nunnik / Nicole O'Niel / Chimira Natanna Obiefule / Mama Fanny Okwuchi / Fleur Ouwerkerk / Yvonne Postma / Marja van Putten / Marjon Post / Judith Quax / Martin en Inge Riebeek / Patricia Werneck Ribas / Merete Richters / Giannina Rijdsdijk / Claudio Ritfeld / Robert Rizzo / Evert A. Robles / Eduard Rojo / Ulric Roldanus / Carla de Rooij / Pieter Roos / Tama Rozenblat / Dion Rosina / Herman Ruijfkroon / Madzy Samuel / Samuel Sarmiento / Carmen Schabracq / Andrea Simal Nava / Buhlebezwe Siwani / Abia Sjouke / Esther Sluiter / André Smits / Anny Sodeike / Saskia Spitz / George Struikelblok / Andrea

Stultiens / Michele Tabor / Christina Taheva / Iléne Themen / Marja Thijssen / Truus Tijhuis / Su Tomesen / René Tosari / Rob van Veggel / Anna Verhoijzen / Liv Venema / Peter Vial / Munir de Vries / Michiel Voet / Munir de Vries / Patrick de Vries / Shiobhan Wall / Jenny Wesly / Alydia Wever / Cynthia van Wijngaarden / Guy Woueté / Iriée Zamblé / Sheila Zandwijken

Instellingen

Amsterdam Art Week / Amsterdam Museum / de Appel / Art Zaanstad / Bijlmer Parktheater/ Bradwolff Projects / the Black Archives / Bureau Postjesweg / Cinekid / Compagnietheater / Cultureel Zuidoost / DGAI Music School / Imagine IC / GGG Amsterdam / G-buurt Moving Forward / JINC / Kunstuitleen Groningen / Kunstuitleen Rotterdam / Kunstpunt Utrecht / Museumnacht / New Metropolis Zuidoost / Nieuw Dakota / Open Closet LGBT Netherlands / Prospect Eleven / Rainbow Anonymus / Rijksakademie / Stedelijk Museum Amsterdam / Stadsdeel Zuidoost / stichting Bloei & Groei / stichting Buurt Talentontwikkeling / stichting Gift of Colour / stichting HOBu / stichting Zonova / SBK Amsterdam / OSCAM / Projectenbureau Primair Onderwijs Zuidoost / Sexyland / Sonsbeek Arnhem / Thami Mnyele Foundation Residency Award / The Foundation / Tropenmuseum Amsterdam / Wise Guys Urban Art / We are on the move / ZAM Magazine

Onderwijs

Bijlmerhorst / De Blauwe Lijn / Caland Lyceum / Klaverblad / de Knotwilg / Life Skills Academy / Nellestein / Samenspel / De Ster / De Morgenster / Open Schoolgemeenschap Bijlmer / Orion College / De Rozemarn / ROC van Amsterdam - MBO College Zuidoost / obs Wereldwijs

Subsidiegevers / sponsors / opdrachtgevers

Amsterdams Fonds voor de Kunst / BPD Cultuurfonds / GGD Amsterdam / Gemeente Amsterdam / Greystar / Jongeren Cultuurfonds Amsterdam / Mondriaan Fonds / PROSUS Services B.V. / Rotary Club Amsterdam International / Rotary Club Amsterdam Zuidoost / Stadspas Amsterdam / Stadsdeel Zuidoost / Vrienden van CBK Zuidoost / Vascoobelo / en ... alle vrijwilligers

*"It is wonderful that the artist
has let himself be inspired by the people of
Amsterdam Southeast. The memorial is therefore not a
classic way of worshipping heroes but is also much more
than just an abstract work of art. I see it as a monument with
a mission for our entire city, but with a special meaning for
the people here in Southeast. All those people who in their
own way make their own family, their school, their company,
neighbourhood and so on more beautiful and just and
by that the city as a whole. Sometimes through
big plans, often through small gestures.
The city government should stand by
these people. And together, we take
Mandela as our source of
inspiration."*

Mayor of Amsterdam: Femke Halsema;
quote from her speech
during the opening of the Nelson Mandela Memorial Amsterdam

Summary: public annual report Stichting CBK Zuidoost 2020

In 2020, Centrum Beeldende Kunst Zuidoost organized a total of 8 exhibitions, 8 residencies, 14 public activities, and a wide range of educational programmes. This reached at least 7,993 people. Work by more than 150 artists was shown or purchased in 2020. The organization had at least 63 partnerships, including 17 with schools in primary and secondary education. COVID affected business operations both in terms of content as well as financially. Audience numbers of CBK Zuidoost decreased by 57% in 2020 compared to the previous year. At the same time, the institution proved to be financially resilient, and the financial year ended with a modest surplus.

Objective: mission and vision

Stichting Centrum Beeldende Kunst Zuidoost (CBK Zuidoost) provides a diverse audience access to contemporary visual art, and through its activities supports artists as well as the development of their oeuvre. As a platform and place of production, CBK Zuidoost feeds discussions about relevant social

developments. CBK Zuidoost is active within the following links of the cultural chain: production, presentation, cultural education and public outreach.

Intercultural activity and audience-oriented programming are in our DNA. Our location is a source of inspiration and catalyst. The Amsterdam Bijlmermeer with its Afro-Caribbean identity is our breeding ground. Located in the multi-coloured Bijlmermeer, CBK Zuidoost connects local, metropolitan, as well as international art production and experience.

Artistic quality and reaching an audience are equal quantities that determine our programme. CBK Zuidoost assesses artistic quality against the usual criteria such as authenticity, expressiveness and use of materials. The modern migrant society has also led to a transnational, post-colonial design for the visual arts with cultural connotations that refer to more than the white Dutch heritage and the accompanying Western values.

Generating an intercultural perspective has been the guiding principle for the programming of all our activities since the foundation of CBK Zuidoost in 1986. When a specific intercultural narrative is lacking within a particular subject, we commission an artist to create new work. With our products we seek connection with social issues that are important to our audience. The world they live in also gives direction to the programming. In this way, we not only attract art professionals, but also people who are interested in the subject first and then the art. In addition, we often give our audience an active role as creators or advisers.

Realizing high-quality projects that simultaneously reach a wide audience is a characteristic of CBK Zuidoost. This way, CBK Zuidoost contributes to intercultural image production and inclusive perspectives in contemporary visual art. Moreover, CBK Zuidoost strengthens the social cohesion of the society in which it functions while supporting artists in their existence.

Program: principles

The objectives of the CBK Zuidoost

Foundation are achieved with an annual programme and related activities.

The CBK Zuidoost programme has four products: 'exhibitions', 'education & participation', 'art rental & gift shop' and 'assignments & artist in residence'. These four products are propagated and supported with a fifth product: marketing & communication.

The outcome of all products is based on the general mission and vision of the organization. But each product has its own principles and characteristics.

Exhibitions:

principles and characteristics

- Artistic quality
- Subjects that relate to the audience's life and experiences
- Attention to intercultural perspectives

CBK Zuidoost shows existing work but is also a commissioner for new work within the exhibition programme. This gives artists the opportunity to develop their oeuvre while CBK Zuidoost is able to show substantive work that fits its exhibi-

tion programme; a programme that aims to be community-based and connect to the life and experiences of our intercultural audience.

In-house CBK Zuidoost mainly programmes group exhibitions related to current themes that are relevant to the people of Amsterdam and specifically to those in Amsterdam Zuidoost. In addition, a monumental solo exhibition with new work is realized on location every two years - embedded in an oeuvre overview - by an artist relevant to our audience.

Education & Participation:

principles and characteristics

- Custom development
- Active (doing) and receptive (watching)
- Primary education, community school, secondary education, adult education
- Curricular and extracurricular
- Connects with the (educational) curriculum
- Connects with life and experiences
- Cross-curricular, interdisciplinary
- Attention to intercultural perspectives

Talent development is an integral part of our mission. This is done with curricula related to education, activities for community schools, an extended school day, and with workshops for children of all ages. Werkplaats CBK Zuidoost, located in HCC/Broedplaats Heesterveld, is an important location that contributes to achieving the goals in the field of Education & Participation as a 'place of creation' for active arts education.

The school-oriented educational projects are often about more than just visual education. Looking at and talking about the artworks on display contributes to an understanding of subjects such as world orientation and language development. The art rental collection is a varied educational resource for the educational programme, covering all kinds of subjects and themes. Moreover, it is a user collection. The students are not only allowed to look at art, but they can also touch it. For adult amateur visual artists, CBK Zuidoost is a place where people can go when they have questions, where work is shown once a year in a group exhibition, and where they can develop their

own skills through workshops they can purchase in our Werkplaats.

Art Rental & Gift Shop:

principles and characteristics

- Artistic quality
- Young artists
- Diversity in techniques
- Attention to intercultural perspectives
- Attention to participation

The art rental of CBK Zuidoost is an instrument for cultural distribution, resident participation, education, and the realization of private income.

CBK Zuidoost is an art rental with an intercultural component. The purchasing policy pays specific attention to art with influences from other continents. Substantive principles are combined with pragmatic data: What kind of work is popular with clients? Which techniques must be purchased to maintain diversity? How many works of art are needed to maintain the size of the collection? How does the collection differ from other art libraries?

CBK Zuidoost actively involves its audience in the acquisitions for

its art rental and strives for participatory purchases in which our audience is a determining factor. Throughout the year, artists can apply to be eligible for purchases. In addition, work is bought from artists who are artist in residence and/or exhibit at CBK Zuidoost. In this way, our products reinforce each other.

The art rental focuses on private customers, non-profit organizations and companies. For the latter two, CBK Zuidoost offers an all-in package. For this, we assist the customer in formulating their wishes, after which we select works from the collection stock or from our network of artists, assemble suspension systems on location and hang the works. This is also possible in the form of an exhibition on location.

Finally, the CBK Zuidoost gift shop is a shop for customers of the art rental and all other visitors. The shop offers limited edition design and art: jewellery, bags, ceramics, glassware and other objects, including books. Most articles are on consignment and profits are settled with the maker after sale.

This shop also contributes to the income position of artists.

Commissions &

Artist In Residence:

principles and characteristics

- Artistic quality
- Monumental and temporary art in public space
- New work in line with the exhibitions
- Support oeuvre development and income position of artists
- Connecting with the urban and social context
- Attention to intercultural perspectives

CBK Zuidoost commissions new work, also independently of the exhibition programme. This gives artists the opportunity to develop their oeuvre and earn money. CBK Zuidoost thus receives substantive products that match its principles.

Firstly, new work is created within the international residency programme Bijlmer Artists In Residence (BijlmAIR). Through an open commission, participants create work that has a substantive relationship with the intercultural society of Amsterdam Zuidoost. The guest artists live and work in a guest house within HCC/Broedplaats Heesterveld.

Secondly, commissions lead to new work that besides in our thematic group exhibitions, can be temporarily seen in public space or in other naturally busy places. The CBKunstplein, opposite the location at the Anton de Komplein, is one of our permanent outdoor locations.

Thirdly, CBK Zuidoost is active in the domain of permanent monumental art in public space. Depending on the situation, we fill different roles. CBK Zuidoost is a driving force, initiator and coordinator of the implementation. We initiate new commissions and supervise their realization. We communicate about the existing public art collection and answer questions from third parties about the management and maintenance of outdoor sculptures.

PR & Marketing: *principles and characteristics*

- Increase brand awareness, visibility and audiences of CBK Zuidoost
- Serving specific target groups per product
- Investing in both long-term relationships with the regular audience

and generating new audiences
– Implement the fundraising Foundation Friends of CBK Zuidoost

CBK Zuidoost achieves the above with an appropriate mix of communication tools.

Among other things: our website, social media (Facebook, Instagram, YouTube), campaigns (posters, flyers), press releases, newsletters, advertisements (newspapers, weekly newspapers, specialist magazines and forums) plus the use and deployment of various means of communication of our partners.

With its broad range of activities, CBK Zuidoost reaches an audience that can be divided into multiple target groups. Generally speaking, our visitors live and work in Amsterdam Zuidoost, but they also come from greater Amsterdam or beyond. They are interested in contemporary visual art or in the subjects of the exhibitions. There are new art consumers or more informed viewers such as artists, professionals from the cultural sector, art teachers with students, and lay people interested in art. Culturally speaking, it is a mixed audience, as well as in age.

School-related education reaches children from 4 to 18 years old.

The workshops also reach an adult target group. The exhibitions and art rental mainly attract people of 25 years of age and up, but they are also cultural capital for school projects and thus serve a younger audience. The permanent or temporary art on the street reaches the most differentiated public imaginable: everyone in the streets of Zuidoost.

Overview of activities 2020

Exhibitions and Commissions

New acquisitions

16 January to 15 February

Artists: Airco Caravan, Auke van der Hoek, Kathrin Korfmann, Hans Mooren, Boudewijn Payens, Jelle Rietveld, Iléne Themen, Iriée Zamblé
In collaboration with: CBK zo Young
Reach: 285

Acquisition for the art rental collection in collaboration with CBK Zo Young who assisted the permanent staff during studio visits and advised on the works to be purchased.

Pop-up Mosque

5 March to 13 June

Artists: Nasam Abboud, Yazan Maksoud, Maya Jaber, Roua Jafar, Amjad Hashem, Oussama Diab
In collaboration with: LOLA BAE, Petra Ardai (Digest the Future) and Claudio Riffeld
Extra activities: artist talk led by Petra Ardai about the creative process in LOLA Bae on February 15; artist-talk led by Petra Ardai and performance by Maya Jaber 11 March, finissage and soap dispensing ritual 13 June
Reach: 462

The Pop-up Mosque exhibition explored the influence of political language on our society by omitting it as much as possible. Daily, our choice of words and our global awareness are influenced by news reports and articles. This is very decisive for how we see each other and how we interact with each other. The artists in Pop-up Mosque searched for an immaculate vocabulary with which they could connect their Islamic hybridity with the present and the future. In this context they used the Arabic etymology of the word mosque, which means assembly, - a place where people gather.

Summer Salon Royale (Zomer Salon Royaal)

2 July to 22 August

Reach: 512

Summer Salon Royale is the summer exhibition of CBK Zuidoost; it is an “open floor” concept. A thematic group exhibition open to anyone who wants to participate: the enthusiastic amateur artist but also the well-known established colleague. This year's theme is “The Future” and a group of no fewer than 86 artists participated. A jury consisting of Esther Meijer, Dimitri Madimin and Marie-Claire Fakkell chose five winners: Adam Belarouchia, Lawil Karama, Giannina Rijdsdijk, Anne Verhoijssen and Bob van der Waard. Last year's winners were displayed in public space, with banners of their work on the wall opposite CBK Zuidoost.

Unlocked/Reconnected

2 July to 22 August

Artist: Su Tomesen

Reach: 512

In collaboration with: 200 visual art institutions in the Netherlands
To celebrate the end of the first lockdown of 2020, 200 art institutions in the Netherlands simultaneously presented one work of their

choice. CBK Zuidoost's contribution consisted of a video work by Su Tomesen. The contributions from all locations could be viewed online

Pop-up Art rental hART

15 August to 31 September

Artists: a selection from the rental collection including recent acquisitions of Kh Bamba and Barcinado Boucoum

Commissioned by: Greystar, District Zuidoost

In collaboration with: Bijlmer Klassiek, Emily Kocken, HoBu foundation, Urban Africans, Vinger.NL

Reach: 351

In the new apartment complex "Our Domain" of project developer Greystar, a pop-up art rental was realized. Newcomers to the building, mostly students, received a voucher that could be exchanged for one year of free art rentals. These 100 subscriptions were paid for by project developer Greystar and were exchanged within four weeks. The installation of the temporary rental was taken care of by Studio STAM and Jamahl Richters. This activity has aroused specific interest in art rental among a young target group. Four smaller events were organized, including a performance

by Bijlmer Klassiek, a lecture by Emily Kocken, and an additional exhibition in collaboration with Urban Africans.

A Fair Share of Utopia

3 September to 21 November

Artists CBK Zuidoost: Ghana Think-Tank (a collective by Christopher Robbins, John Ewing and Maria del Carmen Montoya), Femke Herregraven, Claudia Martínez Garay, Nástio Mosquito, Marianne Nicolson
Artists NEST: Brook Andrew, Raul Balai, Simphiwe Ndzube, Müge Yilmaz

In collaboration with: NEST and Manon Braat (guest curator)

Extra activities: 3 September in the Bijlmerparktheater opening night led by Richard Kofi and Simone Zeefuik with Raul Balai and Clarice Gargard; 18 September audience participation with Building Conversation; 10 October Black Achievement Month talk led by Nicole Terborg, with Vamba Sharif and Clarice Gargard; 21 November finissage with guided tour of the exhibition by curator Manon Braat and a thought exercise with the audience by Jan van de Venis.

Reach: 477

If you were to die today and return

one generation later, in what kind of world would you like to be born, regardless of where or who you are? That is the question posed to the artists of 'A Fair Share of Utopia', and they responded to by making new work for Nest and CBK Zuidoost. In her essay 'What if We're All Coming Back?' in *The New York Times* of October 2018, human rights lawyer Michelle Alexander tries to imagine what the world would be like if you were to reincarnate at any place and circumstance. Her essay is the basis for the exhibition. From the thought experiment of imagining a fundamentally different, sustainable and humane organization of society, the artists speculate about an unknown future of which they themselves are part. The exhibition was accompanied by the publication "Wat Niet Is Maar Kan zijn" (What Is Not But Could Be), in which ten writers and nine artists explore the thought experiment and ponder on whether it is possible to put their own interests aside for a better world for future generations. Publisher: Jurgen Maas, edited by Mister Motley.

Crossing Cultures: Crossing Cultures: 30 years Thami Mnyele Foundation Residency Award

10 December 2020 to 27 March 2021

Artists: Razia Barsatie, Sharelly Emanuelson, Neo Matloga, Moshekwa Langa, Atta Kwami, Georges Senga, Michele Tabor, Guy Woueté

In collaboration with: Stichting Thami Mnyele Foundation Residency Award

Reach: 92 (until December 2020)
In 2020, the Thami Mnyele Foundation Residency Award celebrated its 30th anniversary. Since 1990, and together with a small group of enthusiastic volunteers, the foundation has been the driving force behind new narratives and artists that are now recognized and embraced by more and more cultural institutions. The foundation is an artist-in-residence that promotes (cultural) exchange between visual artists from various African countries, the African diaspora and the Netherlands. The artists in this exhibition have in common that they have all been guests as artists-in-residence at the Thami Mnyele Foundation. All eight

are from Africa and the African diaspora. They all still have a connection with the Netherlands or Europe; they have settled here or regularly travel back and forth between their home country and Europe because of their work. The participating artists each have their own visual language, their own techniques, and they all tell their own narrative. The exhibition was accompanied by a publication of the same name, self-published and designed by LevievanderMeer.

Raquel van Haver in the context of: Refresh Amsterdam

11 December 2020 to 28 March 2021

Artist: Raquel van Haver

In collaboration with: Amsterdam Museum

On display in the Amsterdam Museum

Reach: 500 (until 16 December)

For this edition of Refresh Amsterdam, Raquel van Haver made a large new group portrait of a group (of friends) consisting of activists, artists, students, historians and philosophers. This group, of which Van Haver was part, forms the basis for various grassroots

organizations today. They regularly stood up against racism in the Netherlands, in particular against the figure of Zwarte Piet, for instance during the MC Theater exhibition *Zwart van Roet* at the Westergasfabriek in 2011. This project stems from an annual commission from CBK Zuidoost to an artist to connect with the programming of the Amsterdam Museum.

Education & Participation

Groeistad (Growth City)

The project 'Groeistad' is an initiative of the Amsterdam Museum, ARCAM, Monuments and Archeology, Amsterdam City Archives and CBK Zuidoost. 'Groeistad' is an interactive digital teaching environment for primary education about the heritage of Amsterdam. CBK Zuidoost is responsible for the content regarding art in public space, which is also considered material heritage. In 2020, we started with new items about art in public space in collaboration with the Rijksakademie.

Teaching programmes at home or at school

Reach: 591

This number includes various receptions from various groups at CBK Zuidoost and/or classes from artists at several primary and secondary schools. Long-term intensive collaboration has been started with several schools in order to develop a structural curriculum that is directly linked to the existing in-school curriculum. Classes about the monumental works of art in public space, consisting of guided tours along the public art collection of Zuidoost, are always popular.

Community school

Reach: 1.116

Teaching programmes were realized at several primary schools for Primair Projectenbureau Onderwijs Zuidoost in the context of the Community School. For example, CBK Zuidoost also plays a substantive role in the educational offer after regular school hours from 3 pm to 4 pm.

Worldmakers (extended school day)

Artists: Noémi Beyer, Delano Mac Andrew

In collaboration with: Bijlmer Park-theater, Cinekid, FOAM, We are on the move

Reach: 80

An interdisciplinary educational programme for children from primary and secondary education with a long course structure, including visual teaching moments; a programme that leads to a visually spectacular theater production. The participating children of the visual arts part made the decor. Developed with project subsidy from the City of Amsterdam. A contribution from the Amsterdam Youth Culture Fund (Jongerencultuurfonds Amsterdam) made it possible for children from less fortunate family situations to participate.

Keti-Koti activity

30 June

Artist: Dan Ernst

In collaboration with: OSCAM, New Metropolis Southeast

Reach: 13

On the occasion of the Keti-Koti celebration, a number of initiatives located in and around the Amsterdamse Poort bundled cultural programming. Under the leadership of Dan Ernst, people worked with clay on the themes of "slavery" and "freedom" in the courtyard of CBK Zuidoost.

Summer school Zuidoost During the summer holidays

**Artists: Sangiorgio Blonk,
Aileen Middel**

Reach: 96

A series of graffiti workshops for children who are looking for extra school hours during their holiday.

Life Skills Academy

Artists: Dan Ernst, Marjon Post

Reach: 48

Life Skills Academy focuses on increasing the self-confidence and social skills of children about to make the transition to secondary education. A number of visual arts workshops contributed to their general development and self-confidence.

Workshop programme for children

**Artists: Aileen Middel, Nicole
O'Niel, Les Adu**

Reach: 532

On Saturday a course programme (6 to 12 lessons per course) for children from 6 to 14 years old, where possible performed with artists living and working in Zuidoost. Respectively: cartoons, photography, painting, drawing and street art.

Workshop programme for adults

Artist: Raquel van Haver

Reach: 25

In 2020, the programme of workshops for adults was only minimally realized due to COVID. The new workshop MMAAK is a Masterclass for advanced makers who want to learn more about a specific technique. Raquel van Haver was the teacher in 2020.

Workshop to third parties

In collaboration with: Life Skills Academy, Buurt talent development foundation, DGAI Music School

Reach: 307

Where possible, CBK Zuidoost's Workshop is also shared with initiatives from the local community that contribute with their programme to the general and cultural developments of the youth from Amsterdam Zuidoost.

Commissions

The Kiss: festive opening of relocation

Artist: Jeroen Henneman

Commissioned by: Edge, G&S Vastgoed, district Zuidoost

In collaboration with: Imagine IC,

Saraswati Art

This iconic and beloved artwork from 1982 was disassembled and waiting for a new location for several years. The owners, Egde and G&S Vastgoed, first restored the statue and then transferred it to district Zuidoost. They took care of the relocation at the edge of the Anton de Komplein. The delivery was the reason for cultural programming directed by CBK Zuidoost, including a performance by Saraswati Art and Manoushka Zeegelaar - Breeveld who presented a text written for the occasion by Sacha Bronwasser. Imagine IC presented a modest display case about the significance of the sculpture for the residents of Zuidoost.

Black Live Matters installa- tion

Artists: residents of Amsterdam and Levison Ghijssbertha

In collaboration with: The Black Archives

After the massive BLM demonstration in the Nelson Mandela Park, some of the participants' handmade protest signs have been collected. Walls were placed on the CBKunstplein with this colourful collection

of appeals. Designer Levison Ghijssbertha provided an overarching visual design.

BijlmAIR 2020

Artists: Joanneke Meester, Esther Meijer/Nieuw Jurk, André Smits en Monika Dahlberg, Naro Snackey, Andrea Stultiens, Anton Vreede, Wes Mapes

**Graffiti Artist and Teacher
Aileen Middel
aka Mick La Rock**

“If I teach children,
they don't want
to leave”

Aileen Middel, aka Mick La Rock, is a well-known face in Amsterdam Southeast and far beyond. The graffiti artist has been working on her career for a long time, which has taken off impressively in recent years. She was a teacher at school in the area and has been leading graffiti workshops for CBK Zuidoost for years. 'Children keep you grounded'.

out in no time. Others take a little longer and that's great: everyone works at his or her own pace. For me, it's not about everyone being able to make super-tight graffiti. It's about new insights and also about knowing where this art form stems from. When I teach, I like to tell that it is precisely children without art training who started doing this in the late sixties, and early seventies. It is a very interesting fact and I think it is more important to convey this kind of knowledge rather than to let them fill up their sketchbooks with art.”

The Groningen-born artist came to the Bijlmer in the mid-nineties, where she has enjoyed living and working ever since. She has said goodbye to education, to make more room for her art, but she has continued to work for CBK Zuidoost. “The great thing about the courses I give there is that the children here really want to draw. They are very driven and completely absorbed in it. I often have to say at ten past twelve: we really have to stop now. And then they still don't want to go home.”

Although Middel is now a household name, all over the world, and is in high demand, she continues to enjoy sharing her knowledge and experience in Zuidoost. “Every year CBK Zuidoost asks me to work with them and until now I have always said yes. Because it is a very nice organisation to work with. And I have always had a lot of support from the institution; I appreciate that.” As Mick La Rock she worked several times for CBK Zuidoost. In 2017, for example, she made a work on the occasion

Unlike in regular education, Middel feels she can, in her courses, anticipate the needs of every child. “Some have real talent, you can pick them

(photos: L. Adu)
(photo bottom right: Paco Núñez)

Marcel 'Pinto' lent his face to the Nelson Mandela Memorial

of the thirtieth anniversary, and her 'Composition with 10 Circles', which she created for CBK Zuidoost, can be seen at OSCAM, which purchased the installation in 2019. In Southeast, you can admire her monumental wall and roof painting 'Name and Skyline' at the entrance of the parking garage of Our Domain.

She is also busy outside the city and national borders. In May 2022, she was in Berlin for a project with Layercake at the Urban Nation Museum and on her way home, she passed Saarbrücken to install work as part of the Urban Art Biennale. She helps Raquel van Haver with a mural, is working on a floor in the Utrecht Archives and is making a three-dimensional design for a breakdance floor in The Foundation, the hip-hop school in Southeast. "I am now living my dream: to travel and exhibit all over the world with my art. At the same time, I do want to continue to pass things on to children, also because I wish something like this had existed when I was young. Children also keep you grounded and I think that's important."

Marcel 'Pinto' is an iconic figure in the Bijlmer. This year, the Surinamese born life artist has been part of the community for fifty years. He lent his characteristic face to the Nelson Mandela Monument that was unveiled in 2021 in the Nelson Mandela Park. The artwork, made by Mohau Modisakeng under the direction of CBK Zuidoost, is a triumph for art in collaboration with the community: "In the work, I saw my father and my grandfather." When he was thirteen, the family moved from Suriname to the Gliphoeve in Zuidoost, as one of the first residents of the new Amsterdam neighbourhood. "I've made my place here; I know a lot of people, have a large garden in the Bijlmer and try to connect people with my food. I cook vegetarian and vegan because I believe that all beings have the right to live." Just before corona broke out, he was also setting up a catering company, but that failed due to all the restrictive measures. Now he has ideas for a food truck with which he wants to be at festivals with his homemade dishes.

"I want
to connect
people"

Pinto's imposing appearance and positive life philosophy made him a logical candidate for collaborating on the artwork. He didn't have to think twice when he was asked. "Nelson Mandela is someone who has the same tune as me. I was not imprisoned, like he was, but I felt I was stuck inside myself. His philosophy is about forgiveness: we must be able to forgive, ourselves but also others. Only in this way can we create a better world, for ourselves and for those who come after us." The final result required intensive photo shoots. "We were on the shoot for two weeks – lots of cameras around me to capture everything precisely for a giant mould of my face. Then I was sent photos from the artist from South Africa, showing the progress of the work. I saw the moulds, and I saw my father and my grandfather." "When I look at the work now, I don't see a mould, but I feel like I'm watching myself in a mirror – with all the lines on my forehead. I also hope that people who know me

will see me in it as Pinto, Lightning or Lion – all the names I go by. And that it conveys a lesson to be positive in life. We are all here on Earth to work on our karma. To develop the good and dismantle the bad. In this way, you will find harmony within yourself and with nature. It is truly a work of beauty, and I consider it a huge honour to have been able to participate." As far as Pinto is concerned, with the help of CBK Zuidoost, even more works of art should be placed in public spaces. He fondly remembers the art manifestation Open Source Amsterdam in 2009, in which entire streets in Zuidoost participated, including Pinto himself. "It's nice when people appreciate what they do in the neighbourhood. I also know many people who fought for the Bijlmer and never came into the picture. They would also deserve a monument of their own."

**Lisette van den Berg
was the junior curator for
the NEXT project**

Lisette van den Berg was the junior curator at CBK Zuidoost in 2021. She applied for the position, despite having a completely different background: she studied anthropology. Still, it turned out to be a hit. She created an exhibition with great pleasure and success, thereby laying the foundation for an art career - she now works at the Van Gogh Museum.

Van den Berg already turned to art during her studies. She specialised in visual and material culture, museology and colonial heritage. "When I saw the job offer, I thought: why not? I wanted to do something with contemporary art and also had ideas for an exhibition: contemporary art combined with the body of colour. For me, it was a great opportunity to do something with this idea." She wrote a concept and was hired as a curator as part of the CBK program NEXT, which is set up to allow curators of colour to develop and realise their ideas, and to gain experience.

An intense year followed: "We were,

"At CBK Zuidoost,
I was able to
develop myself"

of course, in the middle of corona. Our doors were closed and I had no idea how we could organise an exhibition. Or what it should look like. I also had no know-how of where to find the artists. Of course, I got support from the team, who introduced me to the art world, but I also had to go on a quest myself. I learned a lot from that, and the journey was a valuable experience."

Van den Berg is satisfied with the result: the exhibition 'Coloured (Projections On) Skin'. "Especially given the short time I had and the special circumstances of the year. I made a lot of contacts in the art world and increased my involvement enormously. Not only have we been able to create something beautiful, but I have also developed myself. I have become more confident and have been able to grow my knowledge and network."

She has experienced CBK Zuidoost as a great employer. "It's a warm place, and because the team is small, you quickly bond with each other. The advantage is that you can

switch quickly and that everyone feels involved. So are the visitors, most of whom are genuinely loyal. What I do think is a pity, is that it is mainly the art lovers who come in here. It would be nice if we could extend our reach even more to those in the area who are not that interested in arts and to people with an intercultural background. That is a challenge for the future."

The young professional continues to participate as a participant in the CBK ZO Young project, which focuses mainly on young people. "I want to focus not only on the development of artists but also on the public." Her work at the Van Gogh Museum helps her with this. "It is different from working at CBK Zuidoost because at Van Gogh we are very much involved with art that has been handed down and how we can preserve it and disseminate it to a large audience. Fortunately, there is also room for projects involving contemporary art."

**Director Jan Geert Bakker of
the Taxation Department of
the Municipality of Amsterdam**

“Art
feels
inviting”

More than a hundred works of art from the collection of CBK Zuidoost adorn the walls in the office of the Tax Department of the Municipality of Amsterdam. It did not have to travel far, because the office is around the corner from the CBK on Anton de Komplein. Jan Geert Bakker is the proud director of the department, which employs three hundred people. “Art adds something to the atmosphere in the room on an intuitive level.”

On the two floors of the Taxation Department, in the same building as the District Office, the artworks come into their own in the light, open spaces furnished with natural materials. Two years ago, the government agency made the switch from the business district of Zuidoost to the Amsterdamse Poort, in the heart of a residential area. “A completely different feeling”, says Bakker. “But it’s nice to be among the people you work for.”

The municipal department has been a customer of CBK Zuidoost for a long time. “It’s great we’re able to fill our offices with art in this man-

ner,” says Bakker. He is very pleased with the choices made by a small committee of his department, in collaboration with the art library of CBK Zuidoost. The colourful works can be seen throughout the department, in combination with bronze statues that are in the possession of the service. Bakker: “In the past, if there was any money left over at the end of the financial year, a work of art was sometimes purchased. I like that – I’d rather the money go to art than just be spent. But borrowing is an even better idea. We are working with public money and it should be spent wisely. In addition, you can also switch the art works whenever you feel like it. I’m thinking about whether it’s a good idea to work with a theme every now and then.”

As far as Bakker is concerned, the timeless and universal character of art goes hand in hand with the values of the Taxation Department. “Paying tax is of all times and for everyone. That also applies to art. But art also conveys certain values, which are important to a community and that we maintain in our department. We

must ensure that taxation is done properly and fairly. And we must look to the future - like art, we’re here for eternity.”

It is important to him that the workplace of the Taxation department has a pleasant appearance. “People should not feel intimidated when they enter the building. Art has something welcoming and inviting. Of course, it can also be abrasive and raise questions, but in a public space like ours, something controversial or aggressive doesn’t fit. That is not appropriate for a government agency.”

According to Bakker, art is appreciated by both visitors and employees. “I hear from people that they find it very pleasant that art has a place here. Our office should feel like home because they are there so often. We want to create a climate for our employees that is safe, open and transparent. It shouldn’t feel dark and closed off. Art helps a lot to create that climate. It is beautiful and affects the atmosphere on an intuitive level. It adds something, and evokes emotions and thoughts. This is important.”

Corona
Testlocatie
GGD

Colofon

Centrum Beeldende Kunst Zuidoost

Anton de Komplein 120

1102 DR Amsterdam Zuidoost

T 020 22 52 880

E info@cbkzuidoost.nl |

www.cbkzuidoost.nl

Ontwerp:

LevievanderMeer

Tekst:

CBK Zuidoost ©

Centrum Beeldende Kunst Zuidoost 2021

Eugenie Boon; uit: *Reframing the Frames of References*
selectie: *Dòlò na Lus, Kòrch'1 laba dèpo, Spil ban dil ku Pega Saya P'ie Tera*; multimedia installatie
(foto: L. Adu)

